

Nygaardsvold ville internere marinens befal under krigen

«Folk og Land» gjør kjent hysj-brevet fra norske løytnanter

28 løytnanter i den norske marine forsøkte seg i 1942 på et utspill mot eksilregjeringen, som regjeringsmedlemmene oppfattet som militær oppstand.

De 28 løytnanter stilte seg, som annet militært befal, sterkt tvilende til regjeringens forsvarsvilje, og evnen til å ivareta de norske forsvarsstyrkers interesser i England. De

sendte derfor eksilregjeringen et mistillitsbrev som fratok den all ære.

Da regjeringens medlemmer mottok skrevet, ble reaksjonene så kraftige at det ble besluttet å internere løytnantene for resten av krigen på Isle of Man, men kong Haakon grep inn, roet sinnene og forlangte taushetsplikt om saken fra begge sider.

Det hører med til historien at en stor del av disse løytnanter senere fikk høyere offiserstillinger, og noen av dem avanserte til kommandører og admiraler.

FOLK OG LAND bringer nedefor innholdet i løytnantsbrevet, som skapte slike bølglangte taushetsplikt om saken fra begge sider.

Til den Kongelige Norske Regjering London, april 1942

I de år som er gått siden Norge ble trukket inn i krigen, har vårt folk måttet undvære alle de institusjoner et fritt og demokratisk folk alltid har satt høyst, nemlig de institusjoner som gir folket anledning til kontroll og kritikk over sine ledere, d.v.s. Storting og en fri presse.

Da en er av den oppfatning at det første en regjering bør vite, er folkets ønsker og vilje, har undertegnede offiserer ikke villet undlate å sende Den Kongelige Regjering dette skriv hvor en gir uttrykk for den oppfatning som hersker blandt undertegnerne og som faller sammen med manges, såvel som Marinens befal som andre deler av vårt folk.

Marinens befal har alltid vært lojal overfor landets lovlige regjering og vil fortsette å være det. Derfor har vi funnet det å være vår rett og plikt å gjøre Regjeringen bekjent med vår kritikk, en kritikk som normalt ville komme frem i landets Storting.

Regjeringen har ikke vår tillit på grunn av:

1. Regjeringens undlatelse av å styrke forsvaret tilstrekkelig i årene 1935 til krigsutbruddet.
2. Regjeringens manglende handlekraft umiddelbart før og etter krigsutbruddet i Norge.
3. Regjeringens manglende evne til her i utlandet å sørge for at de ressurser det fri Norge har hatt til disposisjon er blitt anvendt og utnyttet slik at Norges innsats for å vinne krigen er blitt størst mulig.
4. Forsvarsdepartementets sjef er en mann som i sin politiske karriere har motarbeidet Norges forsvar og dessverre med godt resultat.
5. Hele det fri Norges innsats er i dag avhengig av vår handelsflåte og dets menn. Allikevel har ikke en mann fra handelsflåten fått plass i Regjeringen. Sjøen er overhodet ikke representert i Regjeringen, skjønt denne er uforholdsmessig stor.
6. På sjøen kan det fri Norge i dag gjøre en militær innsats av største betydning for krigens utfall med et antall menn som kun er en brøkdel av hva en trenger for å gjøre en innsats av tilsvarende betydning på land.

Regjeringen har ikke ved sine handlinger vist at den forstår betydningen av sjøen og den sjøkrig som i dag finner sted eller av at en styrking av vår krigsmarine vil bety øket beskyttelse av vår handelsflåte og dens menn. De største aktiva vi har.

Regjeringen er sikkert ikke uvitende om de vansker den britiske marine i dag har med å bemanne sine nybygninger med sjøfolk. Samtidig disponerer det fri Norge hundrevis av sjøfolk

(Forts. side 6)

A-MAGASINET blir stadig mer rødt

Nå bør Aftenpostens ledelse snart gripe inn mot den utvikling som blir stadig mer tydelig i A-MAGASINET. Mer eller mindre rødfarvede reportasjer dukker opp oftere og oftere. Fra tidligere husker vi en meget vennligsinnet reportasje om de kommunistiske opprørerne på Filippinene og gjentatte skjønnmalinger av Nicaragua. Så kommer den 12. juli en overstrømmende hyllingsartikkel til en norsk venstreekstremist som gjorde en innsats på den røde siden i Den spanske borgerkrig. Blant annet ble det bragt et bilde av denne norske venstreekstremisten sammen med den beryktede La Passionara. I tillegg ble artikkelen ledsaget av en leder, undertegnet Per Egil Hegge, der han uforbeholdt gir sin støtte til den røde siden.

Det er mulig at det sist nevnte kan anses som et utslag av ren historisk uvitenhet. Har Per Egil Hegge aldri hørt et ord om hvordan forholdene var i Spania før Franco grep til våpen? Det husker imidlertid vi som har levd noen år. Undertegnede har i tillegg hatt kontakt med et betydelig antall spaniere som selv opplevde hva det var Franco prøvde å gjøre mot. En svært vanlig

uttalelse fra disse spanierne lyder slik: Av to onder velger man selvfølgelig det minste. Regjeringen hadde mistet all kontroll. Røde bander myrdet for f.ø., ikke bare politikere, men også prester, nonner og andre sakesløse privatpersoner. Kirker, klostre og privathus ble brent ned i hopefall. Og under borgerkrigen ble de rødes fremferd ihvertfall ikke bedre. Men alt dette hopper A-MAGASINET og Per Egil Hegge elegant bukk over.

Man kan mene hva man vil om Franco, men én ting er ihvertfall undertegnede ikke i tvil om: De fleste eldre spaniere som har opplevd begge deler, opponerte i så liten grad mot Franco som tilfellet var, fordi de fryktet en tilbakevenden til den røde terrorismen mer enn alt annet. Kanskje var det en idé å foreta noen intervjuer om dette? Men spør da ikke bare venstreekstremister, takk. Og enda en bemerkning: Når Spania igjen er blitt et foregrep til våpen? Det holder vis ordnet demokrati, er ikke da Franco's disposisjoner år. Undertegnede har i tillegg i senere år, nettopp en av først og fremst på at han valgte den nåværende spanske konge som sin etterfølger. R.

Ingen gasskamre fastslår fransk doktoravhandling

Skal vi tro fransk presse begynner det franske folk nå å tvile på eksistensen av gasskamre i konsentrasjonsleirene under siste verdenskrig.

Tvilen skyldes en ny doktoravhandling, skrevet av en kjent fransk universitetslektor i Nantes, Henry Roque.

I doktoravhandlingen legger Roque frem sikre bevis på at det ikke fantes gasskamre i de tyske leirer, og han besto ikke bare prøven, men fikk også beste karakterer av de fire jury-medlemmer, som alle er respekterte historieeksperter. Ingen av dem hadde det minste å utsette på Henry Roques arbeid.

Vanligvis blir et slikt arbeid trykt i flere eksemplarer og gitt til fremtredende universitetsfolk, men i dette tilfelle ble det 400 sider tykke dokument gjemt bort, og oppdaget ved en tilfeldighet.

Henry Roque er den andre franske universitetslektor som åpent benekter eksistensen av gasskamre, og franske aviser kan fortelle om en rekke seriøse historikere i landet som deler hans syn.

Massemedia her hjemme har vært forsiktige i omtalen av (Forts. side 6)

Billigsalg

STØRRE INDUSTRIESTED I ROGALAND SELGES BILLIG. SJELDEN VAKKER BELIGGENHET, FLERE HUNDRE VELHOLDTE BEBOELSESHUS SOM SNART BLIR LEDIGE FOR INNFLYTTING, HOTELL, KAFEER, IDRETTSPLASS, LAKS- OG ØRRETELVER, LITEN AVIS, - OG DESSUTEN STØRRE SMELTEVERK.

JEG HAR OGSÅ TIL SALGS FLERE HERMETIKKFABRIK- KER, FULLT UTSTYRT OG MED KYNDIG OG VILLIG ARBEIDSKRAFT.

FORØVRIG ANBEFALER JEG BILLIGSALGET AV LAN- DETS TOPP-MODERNE HANDELSFLÅTE OG HELE DEN NORSKE SJØMANNSSAND.

SALG SKJER FORTRINNSVIS TIL UTLENDINGER.

Bill. nrk.: «SAUDA» - eller direkte henvendelser Gro Harlem Brundtland, Regjeringsbygget, Oslo 1. Event. Lagerassistent Kjell Magne Bondevik, Biskop Desmond Tutusgate 666, Trangvik.

(Overskrift i «Telemark Arbeiderblad» 19. juli.)

Ungdommer la ned krans på Quislings fødselsdag:

NAZIHILSEN VED GRAVEN

«TELEMARK ARBEIDERBLAD» er ikke begeistret for de mange mennesker som avlegger besøk på Vidkun Quisling's gravsted. Tidligere har avisen gremmet seg over eldre, pyntelige kvinner og menn som har lagt blomster og kranser på graven. I år er det ungdommer avisen irriterer seg over. Den 19. juli i år fant vi dette oppslag i bladet:

«Den 18. juli – på dagen nøyaktig 99 år etter at Vidkun Quisling ble født gjorde flere ungdommer fredag et besøk til gravplassen hans på Gjerpen kirkegård. Der la de ned krans og tok bilder av hverandre mens de etter tur gjorde nazihilsen med oppstrakt hand . . .

Flere mennesker som så dette, har kontaktet TA for å gi uttrykk for avsky for denne opptreden på kirkegården. Og det ligger nær å anta at det er unge ny-nazister eller andre

som ønsker å provosere som hedrer den tidligere landsforræderen på den måten.

En som kontaktet TA etterpå, la merke til at de fire ungdommene som han anslår til å være i 25-30-årsalderen – var militært kortklippet på håret.

Også kirketjeneren ved Gjerpen kirke – Richard Andreassen – var tilfeldigvis tilstede og la merke til opptrinnet. Da mennene begynte å gjøre hilsener med hevet arm, mens de etter tur fotograferte hverandre, syntes han det fikk være nok.

Da Andreassen spurte karene om de ikke syntes Quisling hadde gjort nok galt, fikk han til svar fra en av dem at «Quisling gjorde det eneste rette». Senere forsvant de i en bil, men kirketjeneren rakk ikke å se nærmere på bilnummeret.

Andreassen har også vært vitne til en kransnedleggelse

ved Quisling's grav tidligere. Men nå er det flere år siden sist den herostratisk berømte telemarkingen ble viet så mye ærbødig oppmerksomhet fra det man må anta er politiske meningsfeller eller sympatisører.»

Etter hva det opplyses til FOLK OG LAND var det ca. 30 unge og eldre kamper som hedret Vidkun Quisling på Gjerpen kirkegård 18. juli. Besøkene strakte seg over hele dagen, og var ikke organisert fra noe hold.

En av de besøkende forteller til vår avis, at han helt naturlig hevet sin hånd til HEIL OG SÆL-hilsen, da han sto ved gravstedet. – Denne hilsen har da ikke noe med nazisme å gjøre, sier vedkommende, – men er den gamle, norske hilsen. Jeg minnes selv at en mann som kirkeminister Kaare Fostervoll benyttet den før okkupasjonen.

«GRØNLAND TILBAKE TIL NORGE»

FOLK OG LAND skal ha takk for artikkelen om Grønland og Grønlandssaken i 1933.

Kun ett parti gikk i melomkrigstiden inn for en annen løsning, nemlig Nasjonal Samling.

Og hvordan står sakene idag, etter «den nasjonale frigjøring i 1945»? Skolebarna vet knapt at Grønland har vært norsk land, typisk er det også at det legges liten vekt på gammelnorsk historie, ja på historiefaget som helhet.

Nei, det norske folk er idag som i 1933 hensunket i unntallighet og likegyldighet, ja selve viljen til å endre gammel urett er svunnet hen.

Kanskje er det likevel ikke helt fåfengt å holde slagordet «Grønland tilbake til Norge» («Ragnarok») levende?

Sikkert er det iallfall at Norge ikke er mindre skikket enn Danmark til å forvalte Grønland og Færøylene.

Som Nordahl Brun har sagt: «Dog vogne vi vel op engang . . .»

Og sangen om det stornorske er forsvunnet, – FOR ALLTID?

Ægir

I 1933 blusset debatten om Grønland opp igjen, men p.g.a. partipolitikernes unntallighet og innbyrdes stridigheter tapte Norge saken om Grønland mot Danmark i Haag. Da hjalp det lite at enselige røster hevet seg til fordel for en norsk nasjonal politikk, deriblant professor Adolf Hoel og Gustav Smedal.

H. Lie:
SKJEBNEÅR
Tiden 1985

I min omtale av Haakon Lie's bøker «Slik jeg ser det, I og II», («F. og L.» nr. 4) har jeg – med en god porsjon nasjonalistisk frekkhet! – antydning at forfatteren er en av dem som «intet har forstått og intet lært» av det 20. århundres historiske hendinger. Hans siste bok, «Skjebneår», synes fullt ut å bekrefte denne antakelse. Det stilles ingen spørsmålstejn ved noe av det som han, Det Norske Arbeiderparti, regjeringen Gerhardsen og Det Norske Storting besluttet i de avgjørende år. Og dette til tross for at det, iflg. H.L. sjøl, både i partiet og i Stortinget var en sterk opposisjon mot alliansepolitikken. Og til tross for at både svenske og danske sosialdemokrater synes å ha strukket seg svært langt i sine forsøk på å rive Norge ut av Vestmaktens klør.

At den gamle, nasjonale sosialisten Olav Oksvik var å finne blant opponentene, kan vel ikke forundre noen. Mere overraskende er det at framstående Høyre-politikere som Sven Nilsen og C. J. Hambro

HAAKON LIE AVSLØRER

«djupt i sin sjel» var sterkt skeptiske til ethvert samarbeide med stormaktene (s. 294).

Men Haakon Lie og det øvrige «ledersjiktet» i DNA lyttet ikke til advarende røster. I alle fall for de eldre blandt «Folk og Land»s lesere vil det være kjent at dette ledersjiktet, med mesterdemagogen Martin Tranmæl i spissen, allerede tidlig på 30-åra tok aktiv del i storfinansens propagandakrig mot Tyskland. De tok «alltid de mer internasjonalt betonte standpunkter. Det gjaldt i kampen mot Hitler-Tyskland, og intervensjonspolitikken under borgerkrigen i Spania. Og ikke minst gjaldt det striden om den kollektive sikkerheten i Folkeforbundet. Lederne i den norske arbeiderbevegelsen gjorde seg til talsmenn for en «fredsfront», (en allianse mellom England, Frankrike og Sovjetunionen mot Hitler-Tyskland) som Hans Hedtoft fryktet.» (s.325)

En kan vel ikke vente at en tilhenger av A-partiets utenrikspolitikk skal uttrykke seg mer tydelig. Her innrømmer jo Haakon Lie med klare ord, at DNA, i motsetning til de svenske og danske sosialdemokrater, allerede fra midten av 30-åra tok parti for den uhellige allianse mot Europa, som først i 1941 ble en sørgelig realitet. Ikke så rart at det samme «ledersjikt» måtte sette seg imot planene om et nordisk forsvarsforbund som ikke var basert på stormaktsgarantier. Å godta Tage Erlanders «generøse» tilbud i Karlstad 5. jan. 1949, ville jo være det samme som hel omvendning fra herrenes tidligere internasjonale engasjement.

Likevel synes det – kanskje i et svakt øyeblikk? – å demre for Haakon Lie at Skandinavia skjebne kunne blitt en annen uten dette ledersjiktet med dets «internasjonale engasjement». S. 381 skriver han nemlig: «Allerede i tsarenes

tid hadde det vært russisk politikk å hindre konsolidering av Skandinavia. I 1941 hadde Stalin stanset de første alvorlige forsøk på å danne et nordisk forsvarsforbund, som trolig kunne ha hindret Hitlers angrep på Danmark og Norge i april 1940, og finsk deltakelse på tysk side i angrepet på Sovjet i juni 1941.»

Det hadde vært russisk politikk, men hadde det ikke også vært britisk politikk? Hvorfor var britene så imøtekommende når det gjaldt å prakke på oss en konge i 1905? En konge som iflg. W. Bjørnebye allerede den gang var bunden til England ved en troskapsed?

Jo, Haakon Lie's lovsang over DNA's og vestmaktens utenrikspolitikk er vel verd et studium. Men den bør suppleres med f.eks. Einar Maseng's to bøker: «Det kløvde Norden» og «1905–1940». Videre bør omtalen av Norges andel i krigsforbrytelsene mot de sovjetiske, polske og baltiske krigsfanger på s. 64 suppleres med Egil Ulateig's «Hjem til Stalin».

Nesna, 10/6-86
Trygve Engen

Noe som ikke er . . .

Kjære Folk og Land!

«for det var jo alt som vi ville, en midtsommerdag over landet.»

Jeg sitter her en skjønn juni-søndagskveld og blar tilbake, og helt til en sommer i året 1943 er jeg kommet. Og jeg finner det gamle diktet – det gamle eventyret – som jeg denne sommer skrev.

For er det ikke et skjønt eventyr, – skrevet av en rar, naiv og idealistisk meget ung mann. Det gamle bladet, der det er skrevet, er blitt gult nå, men ordene står der. De står der avbleket og falmet, unnskyldende liksom, og kikker frem bak gulnetheten – foreldede gestalter fra svunnen tid.

Aldri i verden om jeg i dag kunne skrevet et slikt dikt. Årene som har gått siden da har revet ordene fra hverandre. De er blitt spredd for alle vinder – fra øst og vest – fra nord (Forts. side 6)

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Redaktører:

KÅRE HAUGERUD KJELL B. SCHREINER

Ansv.

Forretningsfører:

HARALD K. SCHAANNING

Postadresse: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1.

Kontortider: Enerhaugsplassen 4, Oslo;

mandag kl. 17-20, tirsdag kl. 11-14 og onsdag kl. 17-20.

Telefon: (02) 19 06 71 - (Telefonsvarer).

Redaktørene treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 80,- (i omslag kr. 100,-). Utlandet + kr. 10,-.

Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248

Abonnementet (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.

Annonser forskuddsbetales med kr. 1,- + m.v.a. pr.spalte/m. Minstepris kr. 50,-.

Utgiver: A/S HISTORISK FORLAG.

Trykk: Viking Boktrykkeri A/S.

VASSDAL-ULYKKEN

Vassdal-ulykken blir vi ikke ferdig med.

Hva som skjedde var en tragedie, og vi føler sterkt med pårørende etter de unge menn som ofret livet i fedrelandets tjeneste.

Noe vi likevel reagerer over er at foreldre til ofrene, etter ulykken, først og fremst så etter momenter som kunne gi erstatninger. Det virket som om sorgen ikke var dyp og ekte, at den ikke bar en slik lidelse i seg, at man glemte tanken på erstatning.

Hva kan egentlig erstatte en ung sønn vi elsker? Penger?

Hva vi skriver kan virke sårende for dem det gjelder, men faktisk tror vi at de i en sjokktilstand har latt seg påvirke av antimilitære krefter til å handle som de gjorde. Derved ville det bli ennå større blest i massemedia om ulykken, noe som ville bidra til å svekke tilliten til det norske forsvar, og også medføre en heksejakt på sydebukker blant offiserene.

Det slo til.

Hva som hendte i Vassdalen vil vi aldri kunne unngå.

Militærøvelser skal ikke arte seg som søndagskoleutflukter, uten fare for liv og helse.

Som major Sæther uttalte til «Aftenposten»: — Krig er farlig, og skal man forberede seg troverdig for en krigssituasjon, er det ikke til å unngå at man må utsette seg for fare i fredstid. Det motsatte er nesten meningsløst. Det er selvfølgelig fullt ut mulig bare å drive øvelser på flatmark og under så kontrollerte forhold at det aldri inntreffer noe uventet, men skulle vi etter det komme ut i en krig, kan vi med stor sikkerhet si at vi vil bli slått av fienden, mens vi selv er opptatt av å kontrollere våre egne rutiner.

Norge har idag mange dyktige, militære befalingsmenn. Det er bare synd og skam at våre politikere ikke tar bedre vare på dem, men i hver situasjon undergraver deres innsats for å bygge opp et sterkt, slagkraftig forsvar.

Selv skulle vi gjerne ha overhørt kommentarene i offisersmessene rundt omkring i landet, til at det i fullt alvor diskuteres om soldatens rett til ordre- og disiplinert under militærtjeneste.

Det neste blir vel retten til streik.

For oss synes det som om disiplin og pliktfølelse er ord som snart kan strykes av det norske språkbruk.

Hjelpeorganisasjonens arbeid og virksomhet

En takk og en redegjørelse

Siden mai måned har Hjelpeorganisasjonen mottatt bidrag på vel 25 000 kroner. For disse bidrag frembærer vi med dette en hjertelig takk til hver enkelt bidragsyter. Vi håper med disse bidrag å kunne gi en håndrekning til dem som virkelig trenger det.

I «Folk og Land» nr. 4/1986 blir Hjelpeorganisasjonen av Bjørg Bugge bedt om å skjerpe seg. Det er en oppfordring vi gjerne imøtekommer. Det arbeid som vi utfører kan sikkert gjøres bedre og vi trenger påminnelser om dette. Vi verdsetter den omsorg som ligger bak et slikt innlegg.

Når det gjelder informasjon, har vi alltid gitt dette til dem som har henvendt seg til oss for å få hjelp. I samband med vårt siste årsmøte 15. september 1985 ble det sendt ut en utførlig beretning om virksomheten og regnskap over innkomne bidrag og midlenes anvendelse. Innkalling ble sendt alle dem som hadde gitt bidrag de siste 3 år. I innkallingen annonserte vi at det på møtet ville bli gitt en utførlig redegjørelse for virksomheten og det håp at flest mulig av bidragsyterne måtte komme slik at de kunne bli tilstrekkelig informert og få svar på sine spørsmål.

Årsmøtet godkjente årsberetning og regnskap og valgte nytt styre: 3 av det sittende styre ble gjenvalgt og det ble valgt 2 nye, etter 2 styremedlemmer som fraba seg gjenvalg.

De mange bidrag som vi har mottatt etter årsmøtet tar vi som et godt tegn på kontakt og tillit. Vi søker nå å sende en takk og kvittering til hver enkelt bidragsyter.

For dem av bladets lesere som ikke har fått informasjon som er gitt bidragsyterne, vil vi nevne følgende punkter:

1. Gjennom formidling av Røde Kors har vi fått etablert en ordning med en regelmessig mindre stønad til våre hardt invalidiserte krigsskadede.
2. Våre krigsskadede kan få et kuropphold hvert 3. år av 4 ukers varighet.
3. Norges Røde Kors har gitt oss støtte av avgjørende betydning. Det er etablert et samarbeid mellom under-

tegnede og Røde Kors i full gjensidig tillit.

4. Vårt arbeid har for en vesentlig del bestått i bistand i samband med søknader om stønad, fremskaffing av opplysninger, oversettelsesarbeid m.v. Vi har også ytet direkte støtte der dette trengtes. i Denne forbindelse må det nevnes at nerveskader i de senere år er kommet for en dag. Dette kaller på økt hjelp og innsats.

5. Vi trenger hjelp i vårt arbeid. Dette gjelder ikke minst hjelp til å komme i kontakt med dem som er i behov av hjelp, men som ikke kjenner til vårt arbeid. Vi mottar mer enn gjerne henvendelser om dette!

6. Det ligger i sakens natur at vårt arbeid må være et stillferdig arbeid. Belastningen for våre har vært meget stor. I noen tilfeller større enn man kan vente at vanlige mennesker kan bære. Dette gjelder ikke minst dem av oss som i tillegg til andre byrder også er hardt skadd og invalidisert. Avgjørende for alt vårt arbeid har vært og er én eneste sak: Ønsket om å yte hjelp der det trengtes.

Jeg håper med ovenstående å ha gitt et bidrag til oppfordringen om å skjerpe seg.

Med vennlig hilsen
Hjelpeorganisasjonen for
krigsskadede frontkjemper
og falnes etterlatte.

Eivind Saxlund
styreformann

Jeg har lest ovenstående takk og redegjørelse fra Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede frontkjemper og falnes etterlatte, som også er et fullgodt svar på mine spørsmål i nr. 5 av FOLK OG LAND.

Vi som bor utenfor allfarveg er ofte uvitende om hva som skjer inne i hovedstaden, og hvilket stort arbeid som ledes derfra. Ofte kan vi derfor komme med uberettiget kritikk.

Dette viser nødvendigheten av stadige orienteringer i avisen vår, om virksomheten.

Med hele mitt hjerte ber jeg leserne om å yte sitt bidrag til hjelpeorganisasjonen.

BJØRG BUGGE

Og vi minner om adressen:

Hjelpeorganisasjonen for
krigsskadede frontkjemper
og falnes etterlatte
Postboks 1407 Vik
0115 OSLO 1

Postgirokonto 5 18 07 08

Red.

Konkurransen fristen er utsatt

Det er kommet inn flere bidrag til vår sommerkonkurransen, som ble utlyst i forrige nummer.

Etter oppfordringer fra leserne, har vi likevel utsatt fristen for innlevering av tekst og tegninger til 1. september.

Red.

OM Å ÆRE DE DØDE

Vil herved meddele at min far gikk bort 14. januar 1986 i en alder av 94 år.

Som ett av de mange ofre for «rettsoppgjøret» støttet han i alle år etter evne både INO og «Folk og Land».

De siste tre år kunne han ikke lese, men jeg prøvde å holde ham informert, da han til det siste var åndsfrisk.

Jeg vil fortsatt så langt jeg kan støtte INO i det videre arbeide for opplysning og oppreisning.

Vennlig hilsen
K., Trøndelag

Mange sønner og døtre av ildsjeler som faller bort, har overtatt kampplassen i INO, slik du har gjort.

En fin måte å ære de avdøde på.

Takk for ditt brev.

Red.

EN DEL INNLEGG

som er kommet inn i løpet av ferietiden må på grunn av plassmangel ligge over til neste nummer.

Redaksjonen

FRITT SLAG:

STOR SKAM

At mitt lille innlegg under denne overskriften i nr. 1 av «Folk og Land» har truffet en viss spiker på hodet er gledelig. Hvorvidt det kommer flere reaksjoner vites ikke, men tillat meg noen kommentarer til de enkelte som nå er kjente.

Til Bjørg Bugge har jeg ingen kommentarer, bare et godt råd: Finn poenget før svar gies.

A. I. Bru hadde ingen problemer med dette. Jeg takker for real støtte.

Når DIXI fra Oslo i nr. 4 antar at jeg ikke er flittig leser av «Folk og Land» tar denne leser feil, for det er just dette som har båret frem motforestillinger til den nye kursen «Folk og Land» har lagt seg på de senere år, noe jeg ønsker å komme litt tilbake til.

DIXI sier så i slutningen av sitt innlegg. Jeg siterer: «Hva jeg nå har skrevet betyr ikke at det bare var kjeltringer i Nasjonalt Folkeparti». Det var å ønske at «Folk og Land» hadde hatt samme innstilling. Men siden så ikke er tilfelle får de finne seg i den beskjedne kritikk jeg gikk ut med.

Etter at 100 000 mennesker i dette landet har gjennomlevd rettsløs forhåndsdømming på livstid i kollektiv stil, er det mildest sagt uhyggelig at redaksjonen i «Folk og Land» nærmest med glede og selvfølgelig inn til sitt bryst, og praktiserer de videre som om det var en verdifull arv. At de intet har lært demonstrerer de på nytt i dagens leder, og det etter at A. Vattekar (også en Sogning) har tatt de litt i skole, gir ikke mer tillit enn den jeg hadde fra før. Jeg skal ikke kommentere lederen nærmere, bare konstatere at de starter opp med en vri, de ikke har dekning for. Jeg må bare gi Vattekar min fulle støtte. Det er mange som forsøker med historieskrivning. Få makter å bringe frem den ånd som rådde i Europa og forøvrig i vårt eget land på den tiden. Ennå flere forsøker seg bevisst på historieforfalskning, og særlig ille er dette ved stykker oppført på teater o.l. At lakeien Skodvin nærmest påtok seg en umulig

oppgave får en la passere i stillhet. Det er synd på mannen som stadig møter seg selv i døren.

Verre er det at «Folk og Land» har lagt seg på en linje der vi blir skildret som gode misforståtte demokrater og jøssinger. Hvem kjenner seg igjen fra hine harde dager ved å lese «Folk og Land»?

SOGNING

SVAR: SOGNING er tydeligvis fortsatt av den oppfatning at NASJONALT FOLKEPARTI var beslektet med NASJONAL SAMLING, og at «Folk og Land» av den grunn burde ha støttet «våre arvtakere».

Oppfatningen står da også i tråd med hans motforestillinger (sitat: «til den nye kursen «Folk og Land» har lagt seg på de senere år».

Det er riktig at avisen vår har lagt seg på en annen kurs, men det skjedde allerede i begynnelsen av 1970-årene. Etter at «Folk og Land» hadde måttet stoppe ¾ år, påvirket av krefter som SOGNING så varmt forsvarer.

Gamle lesere vil med gru minnes den kurs som førte til katastrofen, men som SOGNING nå likevel vil ha tilbake.

Takket være en liten flokk NS-veteraner ble avisen den gang reddet, etter- ikke minst et enormt arbeid for å få tilbake tilliten fra abonnenter som ikke ville være med på «jern-garden»s fylling av spaltene.

Før vi avslutter denne debatt:

«Folk og Land» har aldri hevdet at det bare var kjeltringer i NASJONALT FOLKEPARTI. (Tidligere NORSK FRONT)

Mange prektige mennesker fant vegen til partiet i håp om at det ville gi grobunn for en nasjonal nyreisning. Flere av dem er blant våre beste venner.

Det er ikke disse vi har angrepet, - men de lederø som må bære ansvaret for at partiet istedet ble en kriminell heimefront-bevegelse, på linje med den vi opplevet under okkupasjonen.

Red.

SKOLE- ELEVER REAGERER

«Folk og Land», Oslo

Jeg er enig med Bjørg Bugge, som i nr. 4 skriver at «grosistallene» over jødeofre er en «krigføring» som ikke lenger er psykologisk klok.

På skolene har vi elever reagert, og vi tror ikke massemedia gjør jødene noen tjeneste ved å bringe disse fantasitall. Det nytter heller ikke å føre oss med løgn, som f.eks. da en lærer oppfordret oss til å se den norske film «I slik en natt». (Filmen ble sendt i fjernsynet 5. mai i år.)

Etter lærerens utsagn skulle filmens innhold være korrekt, og et sannhetsbevis på hvordan tyskerne, sammen med norske svikere, tok livet av jødebarn under okkupasjonen av landet vårt.

Læreren ble forvirret, og møtt med latter i klassen, da en av guttene kunne vise ham et utklipp fra «Aftenposten» (3. mai) der det sto:

« - «I en slik natt», som norske fjernsynsseere får inn i sine stuer mandag, har lite med virkeligheten å gjøre. Jeg husker godt at filmen ble innspilt i 1957. Den gang hadde jeg flere diskusjoner med Sigval Maartmann-Moe og måtte fortelle ham det virkelige hendelsesforløp. Det avfeiet han og påberopte seg sin kunstneriske frihet til å kunne dikte inn ting for å sprite opp handlingen - kort sagt, gjøre den mest mulig dramatisk. Hva skal man stille opp mot slikt? spør Berthold Grünfeld.

Sigval Maartmann-Moe diktet fritt. I hans film lar han en lege, spilt av Anne-Lise Tangstad, redde de jødiske flyktningebarna. Joachim Holst-Jensen spiller en gammel komponist, og Lalla Carlsson er hans husholderske. Vi møter dem når de jødiske barna bringes i dekning i deres villa. Men noen alvorlig dekning dreier det seg ikke om i filmen. Barna er for eksempel ute i en have og morer seg med ball-

Underlege rettsavgjerder

I min omtale av Arne Treholts bok «Alene» i nr. 2, har eg ikkje uttalé noko sikker meining om domen på 20 års fengsel, berre gitt uttrykk for ei viss undring over at ein mann med Treholts karakter kunde vera brukande som stor-spion i KGB si teneste. Vel, - Treholt var nok skyldig. Men var han skyldig til 20 års fengsel som KGBs hovedagent i Noreg? Korleis kunde KGB risikere å sette ein slik mann på ein så utsett post? Det er eit tankekors!

- Ein ung nasjonal idealist vart ved fleire høve fælt behandla av kommunistisk pøbel. Denne behandlinga kalla fram hemntankar hos guten, og han stelte til ei «kruttkjerring» i ei fyrstikkeske, tennte på lunta og kasta denne heimelaga «bomben» inn i 1. mai-toget til kommunistgjengen. Uheldigvis vart ein mann noe skadd ved eksplosjonen. Guten vart dømt til 5 års fengsel. At rampen først hadde jule opp guten og dermed provosert hemnaksjonen, vart visst ikkje vurdert som «formildende»?

- I 1962 vart 2 unge menn dømt for eit grufuldt drap som dei hadde vore saman om, og som dei også tilstod. Den eine fekk 18 år, den andre, rart nok, 6 år mindre. La gå med det! Men så kjem det ein tredje person inn i biletet, Espen Lund. Han blir også dømt til 18 år, - og det for noko som vart kalla «psykisk medvirkning»! Sjøl nekta han seg skyldig, og gjer det enno, 4 år etterpå. Det var klårt at han ikkje hadde vore med på drapet, og det måtte i det minste vera rom for sterk

spill. Ballen triller ut i gaten, og en tysk soldat hiver den tilbake. Noe slikt kunne selvfølgelig aldri skje i virkeligheten. De jødiske barna ble naturligvis holdt innendørs.

Ellers lar Sigval Maartmann-Moe flyktningebarna bringes til Sverige et stykke med tog, og Anne-Lise Tangstad som legen klarer flere ganger å lure Gestapo. Slutten er særdeles dramatisk, idet en av barna blir skutt under flukten, rett før den svenske grensen. I virkeligheten skjedde ikke en slik tragedie. Barna kom alle velberget over til Sverige, forøvrig uten jernbanens hjelp.»

tvil om han i det heile kunde seiast å ha medverka. Men tvilen synest ikkje å ha kome tiltalte til gode!

- I det Herrens år 1986 står 5 menn for Eidsivatings lagmannsrett. Alder 19, 21, 25, 39 og 63 år. Den yngste var tiltalt for å ha sprengt ein moske i Oslo, dertil også for 3 vepna ran. Trass i alt dette slapp han med 5 år, det same som Petter Kristian, guten som laga kruttkjerring til 1. mai-toget! La gå med at det var formildande tilhøve for Brastad, - han var ung og kontaktlaus, vart det sagt. likevel er det svært vanskeleg å sjå noko som liknar samsvar mellom desse to tilfelle.

For to andre tiltalte, 21 og 25 år, vart største delen av straffa gitt på vilkår. Dei to fullvaksne karane hadde vore så sterkt avhengig av 39-åringen Ødegård, han hadde vore ein «farsfigur» for dem og ført dem på galne vegar! Så fekk då også han ein ordentleg smekk, 3 års fengsel, - utan at det klårt går fram av avisreferata kva gale han og dei to «sønnefigurene» hans har gjort seg skyldig i. Domstolen fann ikkje noko formildande tilhøve for Ødegård. Kva slags samsvor kan det vera i dette, - fem år for ein tridubbelt ransmann, tri for «farsfiguren»?

Dersom ein av dei 5 tiltalte hadde vore «farsfigur» for dei andre, synest det då mest rimelig å tru at det måtte vera den eldste, 63-åringen frå Haugeund. Det går fram av avisreferatene at det var denne gamle heimefrontkaren som stod for dynamittutdelinga. Venteleg var også han, med sin bakgrunn som «motstandsman» frå okkupasjonstida, den som kunde gi rettleiing om bruk av sprengstoff. Med denne bakgrunnen var det vel heller ikkje å vente at han skulle råde dei unge frå å prøve kampmåtar som så direkte er i strid med dei prinsipp som Vidkun Quisling's, Per Engdahl's, Erik Blücher's og Povl Riis Knudsen's nasjonale sosialisme bygger på. - men denne sistnemnte «farsfiguren» slapp med ein «deldom» på 6 mnrd. Har norsk rettsvesen heilt mist sansen for samanheng og proporsjoner?

Nesna, 11/4-86
Trygve Engen

Forventning

Eit ordskitte med Jørån Ferdinand Selstad om dei bibelske profetiene kunde nok vorte både interessant og lærerikt. Men eg vågar ikkje be det vesle bladet vårt om spalteplass til det. Lyt berre slå fast at vi to nok ikkje har same syn når det gjeld tydinga av dei siterte skriftord.

Det korte innlegget mitt i nr. 1 var elles ikkje meint som noko melding av Dagny Lieds bok (som eg ikkje har lese). Det var berre nokre – kanskje litt beiske – merknader til Knut Hauges *omtale* av same i «Nationen» 22/11 1985. Inlegget var derfor sendt til dette bladet straks etter, men i samsvar med demokratisk pressefri-dom gjekk det rett i «korga». Det var grunnen til at det eit par månader seinare kom på trykk i «Folk og Land».

8700 Nesna 5/5-86
Trygve Engen

INGEN HANDLING

En av våre viktigste og mest betydningsfulle organisasjoner, Norges Forsvarsforening, har markert sitt 100-års jubileum mange steder i landet.

I Grimstad var det admiral Nils Owren som var hovedtalen. Fra referatet i «Agderposten» sakser vi:

«Hitler hadde fått det syn at Norge ikke ville slåss. Den norske regjering mobiliserte jo ikke, tordnet Owren. Tusener av norske liv kunne vært spart hvis vi hadde vært forberedt. Derfor må den daværende regjering bære ansvaret for at Norge ble med i krigen!

Nils Owren hadde tydelig følelser da han understreket hvor forsmædelig det var å se det norske flagg bli firt til fordel for hakekorset. Ubåter og sjøkrigføring er vel det Owren er mest kjent for og har kjennskap til.

Ved å trekke paralleller til ubåt-krigføringen i 1917 og 1942 lot han den lydhøre forsamling forstå hvor viktig det i dag måtte være å holde forbindelseslinjene over Atlanteren åpen. I 1942 var taperne så store at de allierte var nær ved å be Hitler om fred. Dengang

Historiens kvern maler langsomt

Jeg vet ikke hva som kan være igjen av vår offisielle historie om Norges krig, etter at boken «Her er London, – med krigskabinetets beslutninger» er kommet ut. Boken som støtter seg til de offisielle britiske dokumenter fra siste krig, slår fullstendig bena under våre egne krigshistorikere.

Det var tilfeldig at jeg fikk låne boken, som er ført i penen av A. I. Bru og utgitt på eget forlag. Boken har jo kilder å referere til og må vel være den viktigste historiske bok som er kommet ut i Norge etter krigen.

Boken forteller utvetydig at mineleggingen av norske farvann ved Landegode, var fastsatt til den. 5. april, opprinnelig. Men det ble utsettelse til den 8. april på grunn av fransk motstand. Minene ble lagt ved Landegode kl. 5.30 og 6.30 norsk tid. I operasjonen deltok 14 britiske krigsskip.

Samme dag fikk forøvrig

også Churchill det britiske krigskabinetets bemyndigelse til å forberede kapringen av alle norske skip som ikke var chartret av stormaktene USA, Japan og Italia.

Dette bare for å nevne litt av innholdet i den 126 siders historiske boken som fullstendig flater ut vår «offisielle og vedtatte» krigshistorie.

I Sverre-sagaen skriver nedskriveren at «kongen satt her mens jeg skrev», – jeg vet ikke hvem som satt ved siden av våre historiske koryfeer. – Men mye har hele tiden pekt på at noen må det ha vært. Vår historie fra 1940 har jo betydning for så mye. – Også for rettsoppgjøret.

Jeg kan dog ikke forstå annet enn at hele Norge er forfatterne en takk skyldig. Det tok sin tid, men det er jo kjent at historiens kvern alltid maler langsomt.

Lærer
«Nordlandsposten»,
19. febr. 1986

SALG – SERIØST *Plasering*

BRYSTPORTRETT AV ADOLF HITLER (litografi i ramme, 38 x 30 cm). SIGNERT WILLY EXNER SELGES FOR KR. 10.000,- ELLER HØYSTBYDENDE.

«MIN KAMP» AV ADOLF HITLER (på norsk) BIND 1 OG 2, UTGITT AV J. M. STENERSEN FORLAG I 1941, SELGES FOR KR. 1.500,-, ELLER HØYESTE BUD.

EN DEL KONVOLUTTER OG KORT MED SS-FELTPOSTSTEMPLER SELGES OGSÅ TIL HØYSTBYDENDE.

Bill.mrk.: SERIØST, eller eksp. anv.

startet tyskerne krigen med 57 ubåter. I dag har Sovjet 400, sa den engasjerte foredragsholderen, og stilte så spørsmålet hvor de allierte ville stå når forsyningsflåten over Atlanteren ble likvidert?

Forøvrig minnet admiral Owren forsamlingen om hvorfor han var kommet. Slik han poengterte, for å trekke opinionen til bevissthet og politikere til handling. Boken han har skrevet «Senk tandskapet» gir svar på mange spørsmål omkring fremmede ubåter i våre territorialfarvann. Det er med vilje de sovjetiske ubåter lar seg oppdage, hevder Owren videre.

For å skape usikkerhet og så

tvil, slik at vi ikke skal være forberedt den dagen det gjelder. Nå må politikerne vise ansvar.

«Vi må ha mot og vilje til å si: Senk dem.»

Det er vår suverenitet og fred det gjelder. Hvordan ville Sovjet ha reagert hvis en norsk ubåt dukket opp utenfor marinebasen på Kola?

Jeg tror vi vet svaret, sa den tidligere batterisjefen, som flere ganger var nær ved å bli drept, og også ble torpedert under krigen.

Det farlige, psykologiske aspekt er at vi ikke viser vilje til handling. Vår utenriksledelse er udugelig når ikke suverenitet håndheves.

HVA SKJER I TIDEN

Av Alf Vattekar

Guds rike var – er – og skal komme igjen, segjer Kristus i skriften. Noget som hadde vært tidlegere – og som gjentok seg – og som vilde komme igjen i fremtiden.

Og før denne Guds Rikes gjenkomst skjer der et forfall uten like: På vederstyggelighetens vinger skal ødeleggeren komme, heter det i Dan. 9.–27. Kristus taler om de siste tider: folk skal reise seg mot folk og der skal vere hunger og nød. – Herrens Gjenkomst skjer etter Satans veldige verk, siger Paulus. – OG Luther siger at fordi menneskene tvilholder på en djevel, skal Herren gi dem 7 djevler som skal martre dem.

Ser de da dette – det er noget som gjentar seg. Og for denne forråtnelsen er der ingen redning. Kristus siger til fariseerne: De ser en sky – da siger dere – det kjem regn. det klarer de å tyde, – men denne tid klarer de ikkje å tyde. Kva som hender og skjer i denne tid – kva den ender i.

Kva skjer i denne vår tid – kva skjer i de nærmeste år? Kva har skjedd etter 1945? Da tok en forfallstid uten like til. Da fikk Djevelen makt, da overtok han styrelsen for at fruktene hans skulde komme tilsyne. Og de fører til undergang – ver ganske sikker. De ugudelige får makt, og som Luther siger – i sin overmot fer de som løpske hester, og stoppar ikkje før de går til grunne. Så når tidens myndigheter snakker om fremtid, so vit de har ingen – bare undergang – og stadig til det verre. Krig får de og ingen fred – Aids og pest og strid og svelt ihel. Til dess Vår Herre har fått vist fram løgngen og løgnerne og forførrerne. Da fruktene av dem ligger åpenlyst fram for alt folket. Da skal Sannheten åpenbare seg. Det eneste sanne som fører til liv. Livets opstandelse etter dommens åpenbarelse.

De ugudelige spenner buen altfor høyt, segjer Luther. de er sikre og aner ikkje at en fare venter dem. De kaster klærne – kaster moralen – roter op en masse med lort og sex og

uhumskheter. Alt stinker og livet blir tungt for enhver. Forstanden svikter og folk dør av hjerteinfarkt. Da – etter natten – lyder et rop: Det lysner. Lysets gjenkomst – sannhetens – Herrens gjenkomst. Løft da hodet du som forfølges i denne tid. For livet blir hardere for enhver og folket sukker og stønner. Og det åndelige hykleriet er forferdelig.

De ugudelige gir etter for alle lyster – som narkomane uten lydning. Men det går mot dag – so løft hodet dere som denne tid ikkje tåler. Du skal glede dig.

Alf Vattekar,
5930 Vadheim

Ser de da dette – det er noget som gjentar seg. Og for denne forråtnelsen er der ingen redning. Kristus siger til fariseerne: De ser en sky – da siger dere – det kjem regn. det klarer de å tyde, – men denne tid klarer de ikkje å tyde. Kva som hender og skjer i denne tid – kva den ender i.

FRIHET FRA FRYKT

En av de første dagene av juni år 1940, var de engelske styrkene, sendt over til fastlandet i den krig England hadde erklært Tyskland, omringet i en knipetangmanøver mot kanalen, og prisgitt videre tysk fremrykking. Men, – det kom stoppordre til troppene fra det tyske hovedkvarter. En stoppordre som ble sagt varte i to døgn. Tilstrekkelig til at engelskmennene kunne trekke sine tropper tilbake over kanalen. Adolf Hitler satte fram tilbud om fredsforhandlinger.

Svaret fra Storbritannias leder Winston Churchill var en hatefull tale 4. juni, med sterkt agitatorisk innslag om hvordan de ville kjempe videre. Talen sluttet med ordene: «... føre striden videre inntil det skjer at den tid kommer da den nye verden (USA) i all sin velde og makt står fram for å frelse og befri den gamle».

Ved USA's hjelp maktet Churchill «å befri den gamle verden» – fra nye tanker og nye former til «en bedre og lykkeligere fremtid».

Det er gått 46 år. Hva nu for eksempel med spørsmålet; Frihet fra frykt? S.

Noe som ikke er . . .

(Forts. fra s. 2)

og syd. Den grunn som jeg dengang sto på eksisterer ikke mer. Det land som jeg engang elsket, har bleknet i mitt sinn. Det folk som jeg engang var så stolt av, – og var villig til å gå i døden for, er blitt meg temmelig likegyldig.

Den samme unge mann fra 1943 med dagens avgangsvitnesbyrd fra livets skole i skoleåret 1985/ø. + ville vært militærnektet. Jeg ser ingen grunn til å stikke det under stolen, – for det er sant. Hvorfor skal man dø for noe som ikke er. Jeg har bare ett liv, og det har jeg selvfølgelig hatt bestandig. Men en gang – da trodde jeg at dette ene livet om nødvendig – måtte ofres for å være med å beskytte noe stort, fint og hellig. Det tror jeg ikke mere. For det finnes ikke lenger noe stort, fint og hellig. Det finnes bare en ansamling av venstre- og høyrevridde klasseegoister.

Det finnes ingen nasjonal stolthet mer. Og hver 17. mai får vi høre taler som nærmest ber om unnskyldning fordi vi «feirer» denne dagen. For i dagens Norge er nasjonalfølel-

se og sjåvinistisk agresjon nærmest to synonyme begreper, likesom det å være nasjonal gjør at vi glemmer vårt internasjonale ansvar i verdenssamfunnet. Var det ikke Arne Garborg som en gang sa at først måtte han bli Jærbu – og så europeer. Var det noe å tenke på for det «norske» folk, tro?

O. S., 3250 Larvik

Ingen gasskamre . . .

(Forts. fra s. 1)

universitetslektor Henry Roque's doktoravhandling.

I stedet sender fjernsynet på løpende bånd ut filmer á la Anne Frank's dagbok, – som jo ble avslørt som ren og skjær svindel.

Nygaardsvold ville . . .

(Forts. fra s. 1)

av første klasse. Disse gjør imidlertid tjeneste på land. Deres tjeneste ville være uvurderlig i den pågående kamp om sjøforbindelse, en kamp hvis utfall kan bety seier eller nederlag for oss selv og våre allierte.

I det en viser til de foregående 6 punkter, fremholder vi for Regjeringen som vår faste overbevisning at en Regjering, for en overveiende del bestående av menn som ikke satt i Regjeringen 9. april 1940, vil ha lettere for å utføre de foreliggende oppgaver, særlig hvis antall statsråder ble redusert, i det de vil ha folkets tillid, hva den sittende Regjering etter vår mening ikke har.

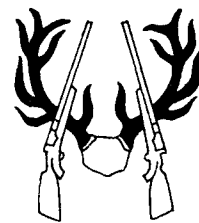
Vi vil spesielt påpeke at Forsvarsdepartementet bør ledes av en mann som allerede i fredstid viste en positiv innstilling til forsvaret, fortrinnsvis med militær innsikt.

Vi tillater oss derfor å appellere til Den Kongelige Regjering å ta vår kritikk opp til alvorlig overveielse i erkjennelse av at den er fremsatt fordi vi derved kun ønsker å gavne vårt land og folk.

Dette skriv har kun vært forelagt Sjøkrigsutdannede løytnanter i United Kingdom, da det ikke er ment som noen avstemning blandt Marinens offiserer, men kun som en opplysende redegjørelse og appell.

Ærbødigst

Opprydning i galskapen

Naturligvis kan ikke NATO stole på Norge under en eventuell krig, våre politikere og massemedia driver jo igjen etter den gamle oppskrift «det brukne gevær». Nu i ny versjon som hovedsaklig består i å rakke ned på NATO og vårt sterke ledd i Europa, nemlig Vest-Tyskland. Det kommunistiske Øst-Tyskland slipper alltid unna nedrakking akkurat som gromguten Jugoslavia.

I TV, aviser, bøker, ukeblad, ja i samtlige massemedia i Norge drives det daglig nedrakking av vår allierte. Dette vet de unge tyske soldater om. For et par år siden traff jeg noen på en kafé i en tysk by og de uttrykket forundring over at deres land stadig ble nedrakket av sine allierte og Norge var håpløs, som en av dem sa. De unge rekrutter var meget godt orientert.

Omvendt så er vel ikke norske soldater under en eventuell krig særlig lystne på å hjelpe disse tyskere som de

systematisk er oppdratt til å hate helt fra barnsben av. Ta en tur inn i en norsk tobakksforretning eller en Narvesenkiosk og du får se blader i massevis, mest tegneserieblad beregnet på barn og hvor tyske soldater blir beskrevet som det verste avskum. det kan vel ikke bli nogen kampmoral med en slik innstilling.

Denne grisete propaganda mot vår allierte foregår hver eneste dag i fredsprisutdelernes land.

Det må vel snart gå opp for normale mennesker at det yrer og kryr av Treholt'er her i landet i de mest skumle forkledningene. Men er det ingen fremstående nordmenn som kan stå frem og slå i bordet for å få slutt på galskapen. Det norske militær blir jo akkurat som 9. april 1940 totalt bortkastet, milliardbevilgningene tiltross.

Når vil opprydningen i galskapen ta slutt?

(Må dessverre være anonym.)
Frontkjemper

MANEDENS PERNILLE

I DE PREKTIGES RIKE

Min datter tok en midlertidig jobb etter avlagt eksamen ved den videregående skole ifjor. Hensikten var å overveie hva hun kunne tenke seg å utdanne seg til. Ved påsketider hadde hun kommet fram til et par alternativer, og søknader om opptagelse ble tilbørlig utfyllt og avsendt.

For et par uker siden var det klart at hun ikke hadde kommet i betraktning noen av stedene, og det på tross av en meget god eksamen. Men det framgikk av avslagene at det ikke var noe i veien for at hun kunne gjøre et nytt forsøk neste år.

Samme dag som jeg satt med det siste avslaget i hånden, 21/7, hadde jeg nettopp lest Gunne Hammarstrøm's «Noen barn er store, noen barn er små» i «Morgenbladet». Her forteller han at av 257 som har tatt sjansen på å søke på en av de tolv plassene som aspiranter til utenriktjenesten, vil tre av disse plassene etter all sannsynlighet gå til Gro Har-

lem Brundtland's datter Kaja, til Knut Frydenlund's sønn Hans Jacob, samt til en ikke navngitt sønn av Per Martin Ølberg. Fullt så høye mål, har ikke «Gullet» satt seg, Hammarstrøm betegner det som «kremutdannelse», men det er ikke dårlig utdannelse hun tar sikte på heller.

Jeg kan ikke la være å sitere litt av det Hammarstrøm skriver, og gjengir først fra innledningen:

«Det fine med Norge er at her sniker hverken Statsministeren eller Kongen i køen.

Det fine med Norge er i det hele tatt at det finnes ikke noe mer uklanderlig. Den rene ubesmittede ærlighet lyser i våre nasjonale fjes, der det ikke er så mye som en liten moralsk filipens å få øye på.

Derfor reagerte vi med noe svak uro da vi her om dagen leste i middagsavisen at «politikerbarn vil til diplomatiet». Det var en rar tekst må man tro!»

Derpå gjengir jeg noe fra slutten av artikkelen:

«Men det aner vi som fornemmelsen av en duft, at de få jobbene det dreier seg om ikke er for hvem som helst selv om utdannelsen er i orden.

På en eller annen måte formidler situasjonen et visst inntrykk av at om vi ikke har adel her i landet, så har vi noe som ligner ikke så verst. En flott liten gruppe. Som selvfølgelig er noe av det fine ved Norge, den og.»

Jeg gjengir såvidt mye, fordi det dreier seg om tanker jeg, for å sitere far, «har tenkt i min enfoldighet».

Ja, for vi er jo iferd med å få politiske dynastier. For å nevne noen eksempler så har vi dynastiet Gerhardsen,

grunnlagt av Einar den Store. Videre dynastier som dynastiet Harlem, dynastiet Stoltenberg, Syse, Bondevik, bare for å nevne noen av de mer kjente. Naturligvis finnes det f.eks. skipsredere, men de er jo gjer-

ne gjenstand for politietterforskning etter anmodning av ovennevnte dynastier og deres medsammensvorne. Maurstad er jo også et navn som går igjen, men det er mer på det åndelige plan, så det er en ufarlig foreteelse.

Og hva vår prektighet angår, så er den noe særegent, noe helt eksepsjonelt prektig i denne verden, og vi har røtter langt tilbake i historien.

Det var nylig Olsok, og tankene går da naturligvis til Olav den helliges humane, nestekjærlige innføring av Kristendommen i Norge.

Men la oss holde oss til nutiden. Så prektige var vi at vi ikke kunne mengde oss med Europa, men valgte å stå utenfor slik at verden kunne se vår prektighet.

Og kom ikke å kritisere vår prektighet. En danske, Thorkild Hansen, våget å komme med kritikk mot vår behandling av Knut Hamsun, og ble satt på plass som seg hør og bør.

Kom ikke å kritisere oss fordi vi fortsatt dreper hval. I vår prektighet er det den stakkars fisken vi vil beskytte. Og våg ikke å trenge inn for å fiske i våre havområder, for selv om vi bare har suverenitet over Svalbard, så kan bare noe så prektig som oss ha lov til å fiske i havområdene utenfor.

Når norsk ungdom utvises fra Danmark for bøllete fylleoppførsel, eller får innbyggere i Smøgen til å overveie om de skal flytte fra stedet, er dette bare utslag av manglende dansk og svensk innsikt og forståelse av hva som virkelig er fest når prektige fester.

Og før jeg avslutter vil jeg gjerne minne om enda et bevis på vår enestående prektighet, nemlig det at selve Stortinget vedtok mot et par stemmer at Landsvikoppkjøret foregikk i verdige former.

Kanskje min datter burde bli yrkespolitiker? Her spørres det ikke primært etter utdannelsen.

Pernille

Nobel's Fredspris og biskop Tutu

Det var neppe mange nordmenn som kjente navnet Desmond Tutu før høsten 1984. Men da han ble tildelt Nobels Fredspris, var alle enige om at det var et godt valg.

Etter min oppfatning var det fullstendig meningsløst.

Vel var biskop Desmond Tutu generalsekretær i Det Syd-afrikanske Kirkeråd, men dette representerer langt fra alle kirkene i Syd-Afrika. Dessuten kan man neppe si at rådet er representativt for alle de kirkene som er medlemmer av rådet. Heller tvert imot.

Det Syd-afrikanske Kirkeråd driver en utstrakt politisk virksomhet, og 98% av rådets midler kommer ikke fra kirke- eller fra andre kilder i Syd-Afrika, men fra andre land.

Til sammenligning kan det nevnes at her i Norge er det ganske enkelt forbudt og straffbart å ta imot økonomisk støtte fra utenlandske makter eller organisasjoner for å drive politisk virksomhet i Norge. Dette rammes av straffelovens § 97 A.

Det er forresten et eksempel på at biskop Tutu har større politisk frihet i Syd-Afrika enn han ville hatt i Norge.

Kan det ikke også være naturlig å sammenligne Tutu's frihet med en annen Nobelprisvinner, nemlig Andrej Sakharov. Men vi boikotter ikke Sovjet.

Biskop Tutu kan neppe sies å ha noen stor autoritet eller betraktes som noen stor leder blant de sorte i Syd-Afrika.

Han kan heller ikke sies å være noen utpreget fredens mann. Heller tvert imot. Personlig ville jeg heller karakterisere ham som en bråkmaker.

I flere år har Tutu reist verden rundt og preket for boikott av Syd-Afrika. ved mange anledninger har han brukt meget sterke ord om sitt lands regjering. Jeg undrer meg på hvor mange land som ville latt en av sine borgere reise verden rundt og agitere på denne måten? Er ikke dette også et eksempel på at det ikke står så forferdelig ille til med friheten i Syd-Afrika?

Begeistring var stor da Tutu fikk fredsprisen. men jeg hadde inntrykk av at det var adskillige TV-seere som sperret øynene opp da medlemmer av Tutu's familie og følge hilste det norske folk med løftet knyttet neve - et sosialistisk hatets og hevners symbol. Da var det nok en del som undret seg på om Tutu kunne være den rette for en fredspris.

Selv fikk jeg utdelingen enda mer i vrangstrupen, da jeg leste en artikkel av Nobelkomiteens formann, Egil Aarvik, i Aftenposten 29. desember 1984. Som en begrunnelse for at fredsprisen var gitt til Tutu, skrev Aarvik at de hadde foretatt en omvurdering av fredsbegrepet, og at apartheidsystemet i Syd-Afrika er en trusel mot freden, og videre: «I virkeligheten er den også en trusel mot den hvite manns sivilisasjon, ja, mot menneskelig sivilisasjon overhodet».

Har mannen fullstendig mistet balansen eller enhver sans for dimensjoner?

Like sprøtt er det når Aarvik skriver at Tutu «rekker hånden ut til forsoning og samarbeide mellom sorte og hvite». Kan noen for alvor tro at noen hvite i Syd-Afrika kan oppfatte Tutu's agitasjon som en utstrakt hånd?

Det beste som kan sies om biskop Desmond Tutu, er vel hva Aftenposten skrev 3. januar 1985 etter Tutu's pressekonferanse etter at han var kommet hjem til Johannesburg: «Til tross for hva andre måtte hevde, har jeg ennå ikke tatt til orde mot investeringer, sier Tutu.»

Her har biskop Tutu i årevis reist verden rundt og oppfordret til boikott og «disinvestement». Ja, endog i en slik grad at han har fått Nobels fredspris for sin kamp. Og så fornektet han det hele!

Den enkle sannhet er at biskop Tutu fikk slik kritikk av andre sorte ledere i Syd-Afrika at han måtte dempe seg ned og moderere sin tidligere hets. Flertallet av sorte ledere ønsker ikke boikott eller «disinvestement». Derfor presset de Tutu til å moderere seg.

Fra Erik Gjems Onstad's bok: «SYD-AFRIKA I DAG»

Vi kjøpte boken direkte fra forfatteren, adresse: Ravnsborgv. 18, 1364 Hvalstad.

Greenpeace i nytt lys

Den som kontrollerer råstoffgrunnlaget for den menneskelige eksistens, er herre over hele menneskeligheten. Denne tanke er neppe fremmed innenfor de store finansgrupper som opererer på det økonomiske og politiske verdensplan i øst som i vest og som kan spores bl.a. gjennom de ulike bank-kort som nu er under rask utbredelse som internasjonale betalingsredskaper. Enda mer selvfølgelig er i bankierkretsene den erkjennelse at man kan tilegne seg folkenes livsgrunnlag gjen-

nom å få hånd om nasjonens pengevesen. Når det er gjort, blir alt av penger lånt i omløp. Ved å kreve renter, sikrer man at det blir umulig å betale tilbake hele gjelden ettersom denne da blir større enn hele den utlånte pengemengde. Dette blir enda mer umulig når man også lar «de humanitære» og andre samle opp penger i fond, og konkursene som da kommer, fører etter hvert all produktiv eiendom over til bankierenes selskaper ettersom bankierene tar pant i verdien for sine utlån.

De internasjonale bankiergrupper samarbeider når det gjelder å oppløse alle identitetsbevisste grupper av kulturell, religiøs eller rasemessig art. Slike grupper kan nemlig våkne opp og ta tilbake verdene og retten til å lage pengene for derigjennom å sikre sin egen fortsatte eksistens på jorden. Bankierenes redskaper for oppløsning av kulturene og nasjonene er «En verden, «Menneskerettigheter», toleranse, flyktningehjelp og så videre.

(Forts. side 16)

BOKTJENESTEN

Postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Telefonbest.: (02) 19 06 71

Serien: «SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN»:

.... eks. Odd Melsom: På nasjonal uriaspost	kr. 50,-
.... » Odd Melsom: NS og fagorganisasjonen	kr. 50,-
.... » Odd Melsom: Fra kirke- og kulturkampen	kr. 50,-
.... » Einar Syvertsen: Også dette bør være sagt	kr. 50,-
.... » ALLE 4 BIND:	kr. 150,-
.... » A. I. Bru: Professor på ville veier	kr. 50,-
.... » Adolf Hoel: Universitetet under okkupasjonen	kr. 25,-
.... » Walter Fyrst: Min sti. NS blir til, o.m.a.	kr. 95,-
.... » Finn Kjelstrup: Den norske kapitulasjon	kr. 20,-
.... » H. Franklin Knudsen: I was Quislings Secretary	kr. 55,-
.... » Per Lie: Sannheten om Telavåg-affæren 1942	kr. 15,-
.... » Sigurd Myting: Politisk dømt	kr. 35,-
.... » Kai Normann: Diktene Laurbærkransen	kr. 20,-
.... » Arne Tellefsen: Når forsvarer forfaller	kr. 25,-

G A V E B O K E N for venner i utlandet:

.... eks. Roald Astrup Nielsen:	
The «SOLBRIS» escapade	kr. 80,-
.... » Roald Astrup Nielsen:	
La Fuga del «SOLBRIS»	kr. 80,-

«OPPGJØRET» BEDØMMES:

.... eks. Gary Allen: Ingen tør kalle det en sammensvergelse. (Hvem trekker i trådene?)	kr. 50,-
.... » Institutet för Offentlig och Internationell Rätt: Den norska rättsuppörelsen	kr. 50,-
.... » Forbundet: Gi oss rettsstaten tilbake	kr. 5,-
.... » Forbundet: § 104. Mere lys over rettsoppgjøret	kr. 10,-
.... » Pastor A. E. Hedem: Quo vadis Norvegia	kr. 30,-
.... » Ralph Hewins: Quisling - profet uten ære	kr. 60,-
.... » Sigurd Senje: Forræder skutt	kr. 55,-
.... » Lyder L. Unstad: Quisling. The Norwegian Enigma	kr. 40,-
.... » H.r.advokat Albert Wiesener: ASTRID D.D.D.	kr. 100,-

NYHETER:

.... eks. Roald A. Nielsen: «Solbris Oho!»	kr. 100,-
.... » A. I. Bru: Her er London	kr. 60,-
.... » Torstein Gunnarson: Sannheten om Kirsten Flagstad	kr. 150,-
.... » H.r.advokat Albert Wiesener: Lys over landssvikoppgjøret	kr. 145,-

FRONTKJEMPERNE:

NYHET:

.... eks. Hans Werner Neulen: An Deutscher Seite	
Fremragende om norske o.a. frivillige på tysk side i Waffen-SS og Wehrmacht	kr. 175,-

.... » R. Schulze-Kossens: Militärischer Führernachwuchs der Waffen-SS. Die Junkerschulen	kr. 210,-
.... » Sigurd Senje: Glemte soldat	kr. 100,-
.... » Gebirgsjäger im Bild	kr. 210,-
.... » Panzergrenadiere der Panzerdivision Wiking im Bild	kr. 210,-

Legg til kr 15,- for forsendelse ved forskuddsbetaling til:

Postgiro 5 15 46 38. Bankgiro 6063.05.01248 eller ved sjekk, i kontanter eller frimerker. (Ellers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. som betales slik:

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

Albert Wiesener er død

For kort tid siden nådde oss det triste budskap at h.r.adv. Albert Wiesener var død. For dem som kjente ham kom det kanskje ikke så overraskende, fordi han i den senere tid selv klaget over skrantende helse.

Gjennom et langt liv ofret Wiesener seg for forsvar av mennesker som ulykkeligvis ble trukket for retten for påståtte straffeberettigede handlinger. Preget av usvikelig rettferdighetssans sparte han seg aldri i kampen for en rettferdig rettergang.

Under okkupasjonen påtok han seg forsvarerhvervet for nordmenn, tiltalt ved tysk krigsrett. Det var ikke mange som ville påta seg en slik ubehagelig oppgave. For Wiesener var det uten betydning hvilken politisk mening hans klient hadde. For ham gjaldt det bare å finne frem til de saklige argumenter som kunne føre til frifinnelse, eller mildne straffen for den uheldige.

Gjennom sin studietid i Tyskland kom han naturlig nok i nær kontakt med europeisk kultur og tenkemåte, og dette kom senere til å prege og danne grunnlaget for hans interesse for Quislings politiske, og nasjonale samlingsbestrebelse i 30-årene.

Likevel var det sider ved bevegelsens politiske førerprinsipp som han ikke kunne godkjenne og derfor opponerte mot, og dette resulterte i at han ble ekskludert av partiet etter et relativt kortvarig medlemskap.

Ikke desto mindre falt han i unåde hos makthaverne etter krigen og han måtte også vandre veien til fengsel på Ileb. Der var han for mange lidelsesfeller til stor støtte og trøst i denne forvirringens tid.

Senere, da han igjen fikk anledning til å utøve sitt yrke som forsvarer i retten fortsatte han sin kamp for dem som han mente var blitt urettferdig behandlet av samfunnet.

Ved sitt klare juridiske skjønn var det en fornøyelse å høre hans prosessinnlegg som alltid var fylt av saklige og vektige argumenter.

Noe av hans verdifulle arbeide under okkupasjonen finnes nedtegnet i hans bok «Tysk Krigsrett», og i hans siste bøker «Seierherrens justis» 1964 og «Lys over Landssvikoppjøret» 1985, dokumenteres det på en overbevisende måte hvordan det såkalte «rettsoppjør» etter krigen var en politisk hevnakt, og hadde fint lite med jus å gjøre.

Wiesener har i skrift og tale bidratt stort til at fremtidens dom over Nasjonal Samling og dens tilhengere vil bli en annen og bedre enn den som ble proklamert av seierherrene i 1945.

Vi vil alle savne Albert Wiesener og takker ham for hans store innsats.

Aa.-H. Berg

Minneord

Vår kamerat og min barn- domsvenn, Odd Sevaldsen, var født i april 1927, og ble kun 58 år gammel.

Hans første føling med det som skulle bli den 2. verdenskrig, var vinterkrigen 1939 da Sovjet gikk til angrep mot vårt broderfolk Finland.

Finlands president, Kallio, uttalte bl.a. i sin tale på Finlands 40 årige frihetsdag den 6. desember 1939: «VI BESKYTTER IKKE BARE VÅ-

RE HJEM OG VÅR SELVSTENDIGHET, MEN OGSÅ DEN VESTERLANDSKE KULTUR».

Odd hadde to eldre brødre, Kåre og Rolf, som i likhet med de fleste nordmenn den gang, ble grepet av den finsle presidentens tale. De fulgte derfor den norske «PAROLE».

«MELD DEG FRIVILLIG TIL KAMP MOT BARBARERNE FRA ØST, TIL KAMP UNDER FINLANDS FÅ-

Etter Tyskland gikk inn i Sovjet 1941, meldte, Kåre og Rolf, seg påny. Denne gang til den «Norske» Legion, og deltok i kampene ved Leningrad. Denne gang «under Tysklands faner».

Deres søskenbarn, Frank Sevaldsen, meldte seg til Pansergrenaderregimentet «Norge». Frank falt under kampene ved «Narva» i 1944.

Odd meldte seg høsten 1942, kun 15½ år gammel, og måtte i likhet med enkelte av oss andre, legge noen år til sin alder for å komme «ut».

Hans innsats var i den 28. Schiffstamabteilung-Frankrike, omkring byene Mulhouse, Belfort og Montebeliard som ligger ved Vogeserne.

På grunn av store psykiske påkjenninger denne innsatsen påførte ham, og noen mindre fysiske skader, ble han i begynnelsen av 1945 overført til Skibataljonen «Norge», hvor han ble til krigen sluttet.

Som «TAKK FOR SIN INNSATS», ble Odd i likhet med de tusener av andre nordmenn som meldte seg frivillig mot Sovjet, idømt fengselsstraff etter krigen.

Da denne straffen var sonet, begynte han i Baker/konditor-lære for å overta sine foreldres bakeri, de hadde drevet siden mange år før 2. verdenskrig begynte.

Han ble også en meget aktiv idrettsmann. Det var spesielt innen fotball han viste sine største talenter. Deltok i flere år i hoved/landsserier, og var en av de beste angrepsspillere i sin hjemby - Kristiansunds fotballklubb.

For ca 10-15 år siden fikk dessverre Odd tilbakefall etter de psykiske påkjenninger krigen påførte ham. Resultatet ble ut og inn av psykiatriske klinikker. Hadde flere hjerne-drypp. Til slutt sviktet hjertet, og vår kamerat sovnet inn for alltid.

Odd klaget aldri. Men likevel var det trist å se at denne prektige mann i sine siste leveår måtte bruke gæstol for å komme fram, både ute og inne i sitt hjem.

Det var med stolthet jeg i det fullsatte krematorium i Kristiansund N. kunne legge ned den vakre kransen fra vår Hjelpeorganisasjon med teksten: «EN SISTE HILSEN FRA DINE KRIGSKAMERATER».

Odd etterlater seg sin hustru, Ragnhild, og tre barn. Ragnhild sto alltid ved Odd's side, både i mot- og medgang.

Edmund Roll

Leserne husket oss

Leserne glemte oss ikke i sommer.

Fra inn- og utland har vennegaver strømmet inn.

Var DU blant dem som sendte oss en gave?

Da vil du finne kvitteringen i dette nummer, eller i septem-bernummeret.

Er du blant dem som kanskje ikke har hatt råd til en vennegave?

Fortvil ikke.

Anledningen kommer når du snart får igjen skattepenger, eller vinner i pengelotteriet, i Lotto eller V-6.

VENNEGAVER fra «Folk og Land»s lesere.

TAKK FOR FØLGENDE BIDRAG:

E. H., Asker	100,-	S. J., Stavanger	200,-
H. B., Drøbak	50,-	P. O. S., Stavanger	100,-
E. E., Sarpsborg	900,-	H. S., Tau	400,-
H. H., Arnes	100,-	M. Ø., Kristiansand	50,-
K. H., Tangen	120,-	S. D., Åmli	100,-
I. L., Koppang	200,-	M. D., Fevik	200,-
K. H., Lillehammer	100,-	J. G. T., Sæbøvik	200,-
T. H., Lesja	40,-	M. A., Ålesund	300,-
H. L., Kapp	100,-	D. S., Isfjorden	200,-
I. N., Drammen	100,-	E. S., Vestnes	200,-
K. M., Drammen	500,-	A. S., Vestnes	420,-
H. V., Mjøndalen	300,-	M. G., Molde	300,-
T. G., Sande	400,-	O. Å., Sunndalsøra	100,-
O. K., Husøysund	400,-	E. B., Hornindal	100,-
A. K., Sandefjord	100,-	J. M., Stjørdal	50,-
Ø. H., Sandefjord	100,-	T. E., Neana	200,-
R. J., Sandefjord	120,-	B. A., Vik	100,-
H. G., Hokksund	80,-	S. G., Oslo	20,-
A. K. H., Sundane	150,-	O. Ø., Oslo	100,-
H. S., Røyken	180,-	E. B., Oslo	300,-
A. W. S., Nanset	100,-	L. F., Oslo	200,-
H. B., Hønefoss	20,-	E. L., Oslo	500,-
O. S. G., Nore	100,-	PL/OH	200,-
M. H., Skollenborg	200,-	V. S., Sverige	100,-
W. H., Bø i Telemark	1 000,-	K. N., Malmø	150,-
O. G. Ø., Bø i Telemark	20,-	I. T., Sverige	280,-
O. H. O., Akkerhaugen	120,-	S. A. L., Sverige	50,-

Overflødig med kunnskaper

Vi minnes tidene etter 1. verdenskrig og kriseårene rundt 1930 da avisene bare hadde et fåtall annonser etter arbeidskraft. Dengang hver ledige stilling brakte søknader i hundrevis og da f.eks. en høyskoleingeniør var overlykkelig ved å få en assistent-stilling hos en statsingeniør i småbyen.

Hvor ganske annerledes i høykonjunkturårene etter 2. verdenskrig, da den hektiske industrielle utvikling førte til en hysterisk jakt etter arbeidskraften. Annonsene overgår hinannen ved å forespeile alle de fordeler en ar-

beidstaker kan vente seg. I de mest elskverdige ordlag regnes opp de velferdstiltak og privilegier som venter en, - fritiden, feriehytter, egen bil, spesialforsikringer, pensjon, o.s.v. o.s.v.

«Hvis alt dette høres bra ut, så ring til Mette», skriver et større handelsfirma. «Tidligere erfaring er ikke nødvendig, da Du får all opplæring hos oss.»

Det er slike annonser som inngir ungdommen en forestilling om at det er helt unødvendig å lære noe. Hvorfor ta fagskoler når den får betaling

(Forts. side 10)

Leserne spør --- Dixi svarer

Ble Gulbrand Lunde myrdet?

Som gutt midt i ten-årsalderen, i hine hårde dager, var minister dr. Gulbrand Lunde min store idol. Nå er det ikke unaturlig at tenåringer har idoler, snarere tvert imot. Sunt er det også, bare valget er hel-

dig. Den dag idag ser jeg på dr. Gulbrand Lunde med samme øyne.

Under krigen flommet det med rykter av alle slag, det var få av disse en kunne sette lit til.

De fleste var ondsinnede og oppdiktede, så det var liten grunn til å ta dem seriøst. Det vanlige var å la det hele gå i glemmeboken. Dette til tross var det ett unntak jeg aldri kan glemme, fordi det kan stilles spørsmål om innholdet kontra det tidspunkt som ryktet ble ut-sendt på, og hva en kan tolke ut fra dette.

Min onkel fortalte meg en kveld at dr. Gulbrand Lunde, som stadig var ute på foredragsturneer, var omkommet ved en trafikkulykke. Dette bragte meg i en sorgfull stemning, men jeg klamret meg fast til håpet om at dette bare var en av de vanlige usannheter som ble spredd. Jeg fikk rett i mitt håp. Noen dager senere kunne både radioen og avisene referere fra taler dr. Gulbrand Lunde hadde holdt på forskjellige steder, der han selv avkrefte ryktet.

Ekstra stor ble derfor min sorg da det offisielt ble meldt om ulykken på ferjekaien 14 dager etter.

Denne ulykken var så merkelig uvanlig, og sett med bakgrunn i ovennevnte rykte, gjorde hendelsen min unge hjerne svært betenkt. Var det mulig, og var det naturlig å parkere en bil natten over på en lem mellom ferjen og kaien? Og var det naturlig at ferjen som var forankret kunne gli fra kaien slik at lemmen falt i sjøen og bilen med? Som kjent befant dr. Gulbrand Lunde med frue seg sovende i bilen, og omkom under drukning. Selv om hendelsen offisielt er fremstilt som en ulykke, synes

sammenhengen mellom det som skjedde og det ryktet som florerte 14 dager tidligere å være mystisk. Det var ikke uvanlig, selv i krigens første fase, at betydningsfulle personer ble ryddet av veien. Var dr. Gulbrand Lunde en av disse? Og ble hendelsestidspunktet av en eller annen grunn utsatt, slik at ryktet ble sendt ut for tidlig?

Etter den slutning jeg kan dra fra disse tider, er sannheten en av fire mulige:

- 1) Det var en hendelig sammenfallende ulykke, noe jeg som nevnt betviler.
- 2) Det er ikke å legge skjul på at det tildels var stor meningsforskjell innen NS' elite. At ulykken passerte uten noe særlig granskning m.m. er ikke lett å forstå. Dette til tross er det liten grunn til å tro at dr. Gulbrand Lunde's rivaler benyttet slike midler. Mitt inntrykk er et helt annet.
- 3) Motstandsfolkene kjempet på den tiden med ord, og ikke med voldelige bakholdsangrep. Det var først en tid etter at Sovjet kom inn i krigen og kommunistene trådte frem på den siden, at slike midler ble tatt i bruk. Dessverre smittet dette også over på de andre. Dessuten må antas at om «Hjemmefronten» hadde utført en slik «dåd», hadde vi hørt dette som skryt den dag i dag. Sannsynligheten taler for at det ikke kunne være nordmenn som sto bak en utrydding.
- 4) Det er vel kjent for alle at i Norge befant det seg mange engelske agenter før krigen. Disse ble i stor utstrekning værende, samtidig som England stadig smuglet inn flere. Agentene hadde forskjellige oppdrag, bl.a. av voldelig art. Hvis disse har utført en slik utrydding, vil vi neppe få vite sannheten noen gang.

Gadaffi er naiv og prater for mye. Dette er bl.a. hans ulykke, skjønt han

bruker bare midler han vet verdenskrigens seierherrer har brukt, om enn i mer taushet. Den lærepenge amerikanerne bruker mot Libya i dag er temmelig hul. Den som er ren, kan kaste den første sten. Slik er tilfellet ikke.

En sogning

SVAR:

Avisen har bedt undertegnede besvare en forespørsel fra «En Sogning» angående den tragiske ulykke som rammet minister Gulbrand Lunde og frue under okkupasjonen, da de begge omkom ved drukning ved Vestnes fergested på Vestlandet.

I egenskap av politifullmektig ved Ålesund politikammer på det angjeldende tidspunkt, oktober 1942, kjenner jeg saken, da det falt i min lodd å foreta den første etterforskning av ulykken.

Gulbrand Lunde var sammen med sin frue på foredragsturné og hadde ved denne anledning holdt tale i Ålesund, og hadde deretter tenkt seg videre til Molde. Det var den 22. oktober 1942. Reiseruten var lagt opp, og det ble klart at ministeren skulle dra videre samme natt til Molde.

I den anledning var ferge spesielt bestilt for å frakte bilen med ministeren og hans følge over fjorden fra Vestnes til Molde. Med i følget var fru Lunde, fylkesfører Astrup og sjåføren (Brenneford) som var hirdmann.

De kom avgårde først ca. kl. 0030 og jeg eskorterte dem et stykke på vei ut fra Ålesund.

Ut på morgenkvisten ble politikammeret alarmert om at Lunde var omkommet i en ulykke ved fergestedet. På ordre fra politimesteren dro jeg så fort som mulig avsted sammen med et mindre hjelpemannskap.

Ved ankomst til ulykkesstedet var det enda ikke fullt dagslys, men etter den første stedsorientering måtte det konstateres at liv ikke stod til å redde.

Både fergeskipperen og Astrup hadde gjort iherdige forsøk på å få Lunde og frue ut og opp fra bilen som stod på hodet i sjøen like ut fra ferge-

kaien på ca 6-7 m dypt vann. Redningsforsøkene lykkedes dessverre ikke, og etter flere timer under vann kunne den medfølgende lege ved politiets ankomst bare fastslå at døden var inntrådt ved drukning.

Det var svært uheldige omstendigheter som var årsak til ulykken.

Det vil føre for langt å komme inn på alle detaljer som sammenlagt resulterte i den tragiske hendelse. Det fatale var at Lunde og frue ikke gikk ut av bilen under overkjøringen fra kaien til ferjen. De hadde anmodet den tyske vakt-soldaten ombord om å få slippe å forlate bilen, da de begge var slitne og trette og gjerne ville få sove litt i bilen.

Det var en gammel ferge med dårlige sikkerhetsanordninger, og selve fergestedet med sine overkjøringsinnretninger var i elendig forfatning, og fungerte ikke som de skulle hvis det skulle oppstå en kritisk situasjon under overkjøringen til ferjen, hvilket det i dette tilfelle gjorde.

Det var nok dem som mente at ulykken måtte tilskrives sabotaje. Statspolitiet hadde mistanke om det, men den lokale politieforskningsgruppe ga ikke holdepunkter for sabotasjeteorien, og rapporten måtte således konkludere med at en rekke uheldige omstendigheter måtte ansees som årsak til tragedien. Og dermed ble det.

Oslo, den 14/7 1986
Aa.-H. Berg

Send dem hjem

Vil noensomhelst norske interesser bli skadelidende hvis alene de parlamentariske lederne representerte den såkalte folkevilje? Partiene ville jo ingenting tape all den stund gruppelederne representerte det respektive antall mandater.

Ved å sende hjem de omkring 140 stortingsmenn til et forhåpentlig mer samfunns-gagnlig arbeid ville staten med et slag spare inn atskillige millioner kroner. Til glede for oss alle, - unntatt muligens for de hjemsendte.

Før i tiden hadde en fyldig tingsamling sin misjon. Hver stortingsmann representerte egenverdi i kraft av sin personlighet, av sin personlige mening og sitt moralske mot. Det vet vi alle, ikke er tilfelle idag.

Den menige stortingsmann er bundet av sitt mandat, av sitt parti. Hvorfor skal man da be-

høve 140 mann til å stemme ja eller nei, når de 6-7 gruppeledere med full vekt og samme stemmeforhold kan besørge det samme? Vil Du svare meg, DIXI? T.L.M., Fredrikstad

SVAR:

Kommer forslaget ditt opp i Stortinget, tror jeg nok det blir nedstemt, men still dem på prøve!
DIXI

DEN STORE ANGSTEN

Kjære DIXI

Man skriver og taler så meget om denne angsten. Og dette hos et folk med en patentert gudstro og med 20 hyllemeter litterært heltemot fra okkupasjonstiden. Gi meg forklaringen.

Irene Dahl, Trondheim

SVAR:

Årsaken til all denne rastløsheten og denne omskrevne angsten hos vårt veldig tapre folk skyldes jo nettopp at man har kuttet forankringen til alt det som vi kaller tadsisjon og kultur. Det hjelper ingen ting om man tar en protestplakat og spaserer til nabobygden eller til ambassaden.

En av våre biskoper sa på et prestekonemøte for en tid siden: «Den dype årsak til angsten er brudd på fellesskap, men det kan gjenopp-rettes ved samfunn med mennesker og med Gud.»

Jeg er ikke enig.

Det eneste som betyr noe er e g e n styrke. Den kan komme fra Gud til det enkelte menneske, men at den kan komme ved «samfunn med mennesker» (andre hysteriske folk) betviler jeg.

Ingen nevner angsten for å t e n k e , kanskje fordi den rent logisk sett er helt ubeføyet i en tid som vår.
DIXI

RUSSLAND

Hva kommer navnet Russland av?

Tenårings-leser, Horten

SVAR:

Navnet kommer fra Roslagen i Sverige, hvorfra Grunnleggerne av Russland kom. De ble kalt Rus, skandinaviske vikinger som under Rjurik og hans to brødre i 862 grunnla et rike i Novgorod. (Les «Nestors Krønike» skrevet i Kiev ca 1210.)
DIXI

HVORFOR?

Kjære DIXI

Dette er ikke noe politisk spørsmål, men i all din visdom kan du kanskje svare meg på spørsmålet om hvorfor man egentlig går til alters for å få syndsforlatelse, når vi vet (iflg. skriften) at «Herren vil komme tilbake for å dømme levende og døde»?

Lisbeth 17 år, Bodø

SVAR:

Jeg er ikke noen ekspert på dette område, men kanskje er det for å ta ut en selvsurranse.

DIXI

Om lapper

Hei DIXI

Kan du i din spørsmålsspalte si meg om lapper er det samme som samer?

Hvorfor blir de diskriminert?

Ung leser, Florø

SVAR:

Samene som bor spredt over n.v.-Russland, nord-Finland og Sverige, fra og med Kola-halvøya i n.ø. ble tidligere kalt lapper. I Norge bor storparten av dem i Finnmark, i Sverige i Nordbotten.

Samene er og har alltid vært vårt lands stebarn, og de blir stadig «tråkket på» og diskriminert av den meget rasebevisste nordmann. (Vi er nemlig meget rasebevisste når det ikke gjelder andre land.) Samene er typiske kortskaller, og om folketyper er innblandet skandinavisk, så holder fortsatt språket seg, (det finsk-ugriske) og de blir gjort til narr.

Vi er så bekymret over u-landene, men vårt eget lille u-landsproblem oppe i nord maktet vi ikke. Vi har aldri hatt tid til å interessere oss for det. Såvidt jeg vet lærer ikke engang skolebarn her sør på hva navnene på kartet står for.

Vi vil gjerne at u-landene skal ha frihet og utvikling, men bryr oss ikke om vårt eget Sameland.

DIXI

Hvilken NS-sang?

Under okkupasjonen hadde vi en NS-sang som jeg gjerne vil ha navnet på, – og dikterens navn.

Det 3. vers lød slik:

«men atter står en Sverre med styret i sin hand, og Solkorset det flamar i gyllen solarbrand.

Og songarglade hirdmenn med glød i sinn og sjel står vergebudd og fylka med Quisling HEIL OG

SÆL.»

Vil FOLK OG LAND svare meg, vil jeg være takknemlig.

Hirdmann, Valdres

SVAR:

Sangen het «Når Sverreluren ljoma», og er laget av den ikkje ukjente ANDERS UNDERDAL. Han skrev under okkupasjonen flere nasjonale dikt og kampsanger, som mange med deg var glade i.

Det bør kanskje nevnes at Anders Underdal var barnebarn av selveste Bjørnstjerne Bjørnson, og at slektningene benekter at han var medlem av Nasjonal Samling.

Selvfolgelig var han en medkjemper – den gang.

DIXI

«SOL I ARBEID»

Min far arbeidet på tyske festningsanlegg under okkupasjonen. (Ikke NS, men jøssing.) Han har fortalt meg om noe som het «Sol i arbeid,» en NS-organisasjon som besto av artister som underholdt på disse arbeidsplassene, og også andre steder i landet. På skolen har jeg hørt at artister og skuespillere boikottet alle underholdningsarrangementer under okkupasjonen, – men min far påstår at under «SOL I ARBEID»-tilstelninger medvirket også kjente kunstnere, som senere er regnet som motstan-

Dommens dag – og ettertankens tider

– Man leser så øyet blir stort og forundret – for eksempel i professor Bradley Smith's bok «Reaching Judgment at Nuremberg»: (1977)

«Med den beste vilje i verden, kan ingen påstå at en slik domstol som den i Nürnberg, kan gjøre en rettergang ubestridelig rettferdig – når den vender seg utelukkende mot ett eneste krigførende lands ledere.»

Professoren mener videre at Sovjet så åpenbart må anses, mildt sagt, inhabile som medlemmer av dommerkollegiet, blant annet etter deres fremferd da de i 1939 okkuperte sin del av Polen under Stalin/Hitler-pakten: Minst 12 000 polske intellektuelle forsvant sporeløst i deres del av landet: Polske prester, offiserer, poeter og andre toneangivende. – Og sier videre at det synes ham merkelig, at ikke visse ansvarlige dengang spurte seg selv om «de hadde rett til å sitte til doms over tyske ledere, etter selv å ha tilgrepet så åpenbart umenneskelige krigføringsmetoder».

Ifølge Smith «bidro russerne 4000 tilfangetagne polske offiserer, brittenes nattlige bombe-drap, av minst 100 000 tyske sivile i Dresden, og amerikanernes Hiroshima, til å ødelegge retten til å sette seg ned som dommere – over et Tyskland som hadde tapt en verdenskrig». – Og russernes nærvær i retten, sittende til doms over SS, skaper visse kraftige fordommer mot rettergangen . . .

I denne sammenheng, er det også interessant å lese hva den britiske juristen ved domstolen, kaptein Airey Neave, skriver i sin bok om prosessen: Han bruker ganske enkelt betegnelsen «en stor skamflekk» om såvel rettergangen, dommen og den fortsatte fengslingen av Rudolf Hess. – Og sier videre, om anklagen for «Nazistisk sammensvergelse om angrepskrig»; jeg siterer:

«Fra juni til begynnelsen av september var dommerne enige om dette problem. De måtte kjempe med kinkige spørsmål, som den tysk-sovjetiske pakten år 1933, og de alliertes invasjon av Norge. – Det norske spørsmålet bød på virkelige problemer, fordi forsvarssiden hadde lagt frem erobrede dokumenter for domstolen, som viste at engelskmennene var fullt ferdige til en landstigning i Norge før Hitler angrep. – det skulle således ha kunnet gjøres gjeldende, at både Storbritannia og Tyskland hadde gjort seg skyldige til «angrepskrig».» – Sitat slutt.

Om stabssjef, general Jodl, som ble dømt til døden og hengt, skriver Neave: «– Om rettergangen hadde funnet sted et års tid senere, når lidenskapene hadde lagt seg, hadde han sikkert fått en helt annen og mildere skjebne».

Og disse ord kan vi uten tvil også overføre på vår egen statsmann Vidkun Quisling . . . Dømt i en farsesak, hvor domstolsformannen Solem fungerte som anklager, som Hevners engel i stedet for en upartisk dommer.

Rapport fra Europa 1946 – ett år etter «befrielsen»

TSJEKKOSLOVAKIA:

– «Felice fortalte at Bratislava var full av russiske soldater, brutale og udisiplinerte, ingen gikk trygge. Til og med gamle kvinner ble voldtatt og iblant myrdet. Alle kjente de russiske ordene «Davay Chasiy» som betød: «Gi meg din klokke!»

Russerne stjal alt, folket sto hjelpeløst og så på. Brensel fantes ikke, men om russerne ville koke te vann, kunne de f.eks. gå inn i et hjem, dra skuffen ut av et skap, slå den til pinneved og gjøre opp ild av flisene . . . Da jeg selv ankom Bratislava, så jeg straks at den dystre beskrivelsen av befrierne ikke var overdrevet: Rå russiske soldater fantes overalt, og menneskene i byen var redde.»

Myrna Grant i «The Journey», Tyndale House Publishers (1978).

NORGE:

– «I sterk kontrast til de to andre skandinaviske hovedsteder, foregår den mentale og materielle gjenreisning i Oslo meget sakte og med store vanskeligheter. – Stockholm og København er idag lyse og glade byer, Oslo er trist og trett.

Norge lever i en slags psykologisk bakrus etter krigen, som man ikke ser maken til i noen av de tidligere tysk-okkuperte vestlige land. – mangelen på arbeidstempo legger store problemer i veien for gjenreisningen.»

Don Cook, reporter i New York Herald Tribune, 26. juni 1946.

Overflødig med kunnskaper . . .

(Forts. fra s. 8)

for opplæringsstid? Hvorfor i all verden lære noe som helst når en skare hender løftes bønnfallende mot himmelen i håp om at en eller annen av den store skare ulærte ungdom vil lytte til ropet? En farlig veg, – den som fører mot ugjeldelighet, uvitenhet og en lang rekke andre u-er . . .

BIL-AVGIFTENE

(Annonse)

Tør vi gjøre oppmerksom på en alvorlig forsømmelse når det gjelder beskatning av biler.

Den har glemt bilhjulene. Luften i dem er ikke avgiftsbelagt.

dere av NS, – og som også har gitt uttrykk for det på scenen. Er det tilfelle?

Lill W. B., Stavanger

SVAR:

«Sol i arbeid» var en organisasjon som i slutten av 1943 ble opprettet for å ta seg av norske arbeideres velferd. I følge «Fritt Folk» (12. februar 1945) var det et imponerende antall kunstnere og musikere

som stilte seg villig til, og ble kontraktert for «Sol i arbeid»s kunstneriske forestillinger. I avisen kan vi finne navn som bl.a. Carsten og Lalla Carlsson, Arne Bang Hansen, Jens Book-Jensen, David Knudsen, Elisabeth Gording, Erling Drangsholt, Fridtjof Mjøen, Randi Brønne, Gunnar Olram, og en hel rekke andre.

DIXI

BRAGE:

SANNHETEN UNDERTRYKES I DAGENS NORGE

Nylig leste jeg en kopi av et glimrende brev som en offiser i de norske tropper i England under krigen, Harry Lindstrøm, skrev til professor Harald Ofstad i mars 1981. Brevet var foranlediget av Ofstads ubeherskede opptreden i fjernsynet overfor en frontkjemper og NS-mann under Ofstads inkvisitoriske utspørring av frontkjemperen i serien «Under Solkorset». Lindstrøm hevder at Ofstad opptrådte som en gal og hysterisk person, og at det også for en professor i moralfilosofi burde være visse regler for oppførsel. Jeg er så enig, så enig med Harry Lindstrøm i dette.

Mennesker av typen Harald Ofstad, har jeg liten tro på at man kan overbevise med saklige argumenter. Hos ham og dessverre mange andre, er jøsingånden fra krigens dager fremdeles så gjennomtrengende at de er helt utilgjengelige for saklige argumenter. Men av hensyn til de mange i dette land for hvem sannhet og objektivitet fremdeles betyr noe, skal jeg fremlegge noen kjennsgjerninger:

Vi vil absolutt ikke på noen måte forsvare tyskeres vitterlige forbrytelser under krigen. Men vi skal heller ikke glemme at de skjedde i en ulvetid, og at tyskeres motstandere selv brukte de mest brutale og hensynsløse metoder for krigføring, hvori inngikk en total utryddelse av alle tyskere på grunnlag av den såkalte Morgenthau-planen. Planen var oppkalt etter den amerikanske finansminister og godkjent av president Roosevelt. Hele det tyske folk skulle steriliseres, og antagelig var det bare president Roosevelts død som gjorde at planen ikke ble satt ut i livet. Hans efterfølger Harry Truman hadde sterke motforestillinger og motsatte seg at planen kom til utførelse.

Brutal tortur mot tyske fanger

Vi vet idag at de allierte brukte den mest ubarmhjertige form for brutal terror og ellers nedrig behandling overfor tyske fanger *efter* krigen, enten de var generaler, ministre eller menige soldater. Det foreligger nok av detaljerte skildringer av den mishandling av fanger, og de massedrap

som ikke bare russerne, men også amerikanerne, engelskmenn og franskmenn, for ikke å snakke om jugoslavere, gjorde seg skyldige i *efter* at krigen var slutt.

Polakkenes og tsjekkernes brutale massemyrderier av mellom 2 og 3 millioner tyskere i frigjøringsfasen, og fordrivelsen av ca. 12 millioner, *efter* at de var fratatt absolutt alt de eide og hadde, karakteriserte pave Pius XII som verdenshistoriens største krigsforbrytelse. Disse uhyrlige forbrytelser skjedde vel å merke med de vestalliertes stilltiende samtykke.

Når hørte man fra professor Ofstad og hans mange likesinnede ett ord til fordømmelse av disse handlinger? Vi vet at ingen norske aviser eller forlag tillater at disse ting kommer frem. Prøv bare på å få inn en artikkel med faktiske opplysninger om noe som er negativt for tyskeres motstandere under krigen, så kan man være sikker på å få den i retur fra Aftenposten og alle de andre aviser. De går faktisk systematisk inn for å undertrykke sannheten. Billedet av tyskerne som barbarer og NS-folkene som forrædere, som gjennom årtier har vært hamret inn i folks bevissthet, ønsker man ikke å rokke ved.

Unnlatelse av benådning

Quisling ble bebredet at han ikke benådet politifullmektig Eilifsen, som var dømt til døden. Quisling gjorde åpenbart det han kunne for å redde Eilifsen, men han befant seg mellom barken og veden, idet Terboven truet med å skyte tallrike gisler hvis Eilifsen ble benådet. Quisling fant da å måtte gi opp. Vi vet fra Maria Quisling at Quisling tok denne saken meget tungt.

Einar Gerhardsen og dødsdommer

En som antagelig ikke tok dødsdommer fullt så tungt, var Einar Gerhardsen. Vel å merke i fredstid. Han var gitt øverste benådningsmyndighet *efter* krigen sammen med sin regjering. Og da Gerhardsen selv var en betydelig kraft når det gjaldt meningsdannelsen hos folk flest *efter* krigen, hadde han hatt mulighet for å benåde samtlige som, på grunnlag av lover som var gitt *efter* okku-

pasjonens opphør, var dømt til døden. I stedet for dette, var Gerhardsen faktisk en drivende kraft for å få pisket dødsstraffen igjennom i Stortinget i juni 1945.

Det er en kjennsgjerning at kun 2 – to – dødsdømte ble benådet under det såkalte rettsoppgjøret *efter* krigen og da *efter* påtrykk fra andre regjeringsmedlemmer overfor Gerhardsen. Det kjennes ikke til ett eneste tilfelle hvor Einar Gerhardsen har arbeidet aktivt for å få noen benådet. 30 mennesker ble henrettet *efter* krigen, i tillegg til de over 600 som var blitt snikmyrdet under krigen, i stor utstrekning med godkjennelse av London-regjeringen. Samtlige henrettelsesordrer til politiet var undertegnet av Einar Gerhardsen.

Deportasjon av jøder under krigen

Det var ikke med lett hjerte Quisling fant at han ikke var istand til å hindre denne tyske forbrytelse mot uskyldige norske statsborgere. Han ante jo heller ikke hvilken tragisk skjebne de skulle gå imøte. Tyskeres behandling av jødene var, for å bruke Talleyrands berømte ord om en av Napoleons forbrytelser, «ikke bare en forbrytelse, men også en åpenlysthet».

Einar Gerhardsens svikt i 1945

Når mange idag bebreider Quisling for jødedeportasjonen, som han i virkeligheten absolutt ikke hadde noen mulighet for å hindre, kan det være på sin plass å minne om en meget alvorlig forbrytelse som den norske regjering begikk i 1945 med Einar Gerhardsen som primus motor. Stikk i strid med mange advarsler, og på tross av det Gerhardsen burde vite om russernes brutale umenneskelighet, utleverte han 83 000 – åttitretusen – russiske krigsfanger til den visse død i Sovjet.

Gerhardsen har nylig uttalt at han ikke visste hvilken skjebne de russiske fangene gikk imøte. Men dette er jo ganske besynderlig all den stund de russiske offiserene opplyste de norske myndigheter om at alle ville bli henrettet når de kom hjem. Sovjetrussisk lov forbød under tru-

sel om dødsstraff sine soldater og offiserer å la seg ta til fange.

Einar Gerhardsen vendte det døde øret til alle advarsler. Hans pro-sovjetiske innstilling var dengang så grunnfestet at han var villig til å gå så langt, ja, dessverre altfor langt for å tekkes de sovjetrussiske myndigheter. Han blir i vår presse aldri kritisert for dette, som han, ved å sette noe inn på det, kunne ha hindret. De samme aviser, som aldri trekker frem noe negativt om «Landsfaderen», de fordømmer Quisling for jødedeportasjonen som han i virkeligheten ikke hadde noe som helst ansvar for.

Tyske og russiske konsentrasjonsleirer

Det forekommer ofte at gode jøssinger stiller NS-folk spørsmålet: «Visste dere ikke hva som foregikk i tyske konsentrasjonsleirer?» Hertil kan vi bare svare: Visste dere? Leirene var et lukket land for de fleste. Men en rekke NS-folk gjorde alt de kunne for å hjelpe fanger de kjente eller var i slekt med. Men de gode jøssinger visste like godt som vi hva som foregikk i de russiske konsentrasjonsleirer hvor nærmere 20 – tyve – millioner fanger led den grusomste skjebne, stort sett inntil døden befridde dem for videre lidelser. Og allikevel var alle norske jøssinger, med London-regjeringen i spissen i ledtog med Sovjet-Russland, – uten noen som helst skrupler.

Den tidligere Israelske statsminister Begin, skriver i sine memoarer om sitt opphold i en tysk konsentrasjonsleir under krigen. Da krigen var slutt, ble han «befrikket» av russerne, som plasserte ham i en russisk leir. Begin fremholder at fangebehandlingen og forholdene ellers, var minst 10 – ti – ganger verre i den sovjet-russiske leiren enn i den tyske.

Men norske jøssinger følte at sovjet-russerne var deres gode venner og forbundsfeller, og da tellet den brutale fangemishandlingen ikke i det hele tatt. Og på tross av at Sovjet fortsatt opprettholder sine

uhyggelige konsentrasjonsleirer, så valfarter norske politikere av alle avskygninger til Moskva.

De «gode nordmenn», som de i 1945, og de første årene *efter* okkupasjonen yndet å kalle seg, bør nok slutte med å anklage NS-folkene for deres holdning under krigen. det kan også være fristende å spørre: hvor mange av de «gode nordmenn» brød seg om alle de brutale overgrep mot NS-fangene, som foregikk i de norske fangeleirene som regjeringen Gerhardsen opprettet *efter* at okkupasjonen var opphørt.

Hva NS kjempet for

Vi kjempet utelukkende for Norges sak og for å bringe det norske folk mest mulig velberget gjennom den okkupasjonen som regjeringen Nygaardsvold, ved sin mangel på vilje til å holde en nøytral linje hadde bragt oss opp i. Bak det norske folks rygg, svek Arbeiderpartiet (kfr. Haakon Lie's siste bok) Norges erklærte nøytralitetslinje, og besluttet ikke å sette seg til motverge overfor en engelsk okkupasjon. Dette skjedde mange måneder før 9. april 1940. Og derfor unnlot man å mobilisere i tide, som også overlege Johan Scharffenberg så ofte påpekte.

Sannheten om alle disse spørsmål vil nok en gang i fremtiden komme for en dag. Historiske kjennsgjerninger lar seg ikke undertrykke i all fremtid. Det er imidlertid sørgelig å se hvor ensidig norske aviser og forlag er i sitt stoffvalg, i likhet med NRK.

Det er i alle fall ikke den objektive sannhet de ønsker å fremme noen av dem.

Brage

Averter i FOLK OG LAND

Arne Heiberg:

VERDEN IGÅR - IDAG - IMORGEN

ARNE HEIBERG er blitt et kjent navn blant FOLK OG LAND's lesere. Hans artikler omfattes med stor interesse, – og det er med glede vi nedenfor etterkommer ønsker om mer stoff fra hans hånd.

Gustav Wasa og Vidkun Quisling

Hvem kjenner ikke den sagnomsuste svenske heltekongen? Den dag i dag bærer en rekke varer hans navn – og selv den mest uvitende nordmann har vel tygget i seg Wasa knekkebrød . . . Eller hørt om «Wasa-loppet».

I 400 år lyste glorien over hans hode, på andre siden av kjølen, og like til midten av 1900-tallet ble generasjon etter generasjon svenske skolebarn proppet med alle hans edle karaktertrekk og gloriøse bedrifter.

Først omkring 1950-årene ble sløret revet bort, strålekransen sluknet, og bak masken trådte et blodig tyrannansikt frem. – Flere forskere er delaktige i dette, men fremst tilfaller åren forfatteren Vilhelm Moberg – i det som skulle bli hans livs verk: «Min svenske historie – fortalt for folket».

Storbonden Gustav, som med Dalkarenes – senere også stormennenes hjelp – heiste opprørsfanen og drev danskene ut av Sveariket, som oppkastet seg til konge og ble nasjonalt symbol, er grundig og endelig demaskert: Avtaler var for ham ikke engang verd papiret. Hans fogder herjet verre med småfolket enn selv danskene før ham. Hans griskhet var så formidabel, at han innførte den protestantiske lære i Sverige – ikke av trogrunner; men for å erverve den katolske kirkes eiendommer og skatter. Wasa lot kirkene røves for alt av verdi; sølv, gull, vedede tepper – selv alterdukene ble ført til hans personlige skattkammer i Stockholm Slott.

Alle disse skatter fikk han god bruk for, da han etter ti års styre måtte la landsette og betale leietropper i Sverige – for å slå ned opprør fra sine egne landsmenn . . .

Dalkarene, som hjalp ham til makten, hadde fått nok av tyrannen og reiste seg: Kongen føyde usselt forrederi mot høytidelige løfter om «forhandling under fritt leide», til sine meritter, og lot Dalarna og Värmland utleveres til leiesoldatens blodige fremferd:

Vold, brann og nedslaktning. Få år etter heistes opprørsfanen syd i Småland: Under bondegutten Niels Dacke drev smålenningene kongens menn ut av landskapet, Wasa's adelsmenn og fremmede leietropper led nederlag på nederlag – Niels Dacke's bønder trengte nordover mot Stockholm: Tyrannens velde skaket i grunnvollene.

Atter tilgrep «heltekongen» forhandlinger og forrederi: Enden på visen ble at bondeføreren Dacke's hode ble satt på stake over inngangen til Kalmar Slott . . .

Forskernes granskning av samtidige skriftlige kilder, viser at Niels Dacke var en edel, uselvvisk mann – som aldri ettertrebet noen form for personlig vinning.

Men Seierherren skrev historien. Dels dikterte han den selv, dels ble den nedskrevet av de tro tjenere. Wasa har æren av å ha innført den første censur i landet, og bestemte selv hvordan den edle Dacke og hans menn skulle omtales: Her er en «bukett»: «Skurker, illgjerningsmenn, grove best, mordere, stimann, tyv, horebuk, forreder . . .»

Og nå nærmer vi oss Vidkun Quisling og hans opprørsflokke: Vilhelm Moberg betegner Gustav Wasa's fremstilling av Dacke og hans menn som hva det virkelig er – et partsinnlegg. Og Moberg fortsetter:

«– Men i nærmere 400 år er historieskriverne blitt påvirket av det, i sin bedømmelse av Dacke-feiden. Seierherren skriver ikke bare sin egen, men også den beseiredes historie. – Dacke er helt blitt berøvet ordet, og kan ikke forklare og forsvare sine handlinger og sine motiver. Han er forstummet for evig. – Hvis uttrykket «sannheten seirer» skal anvendes på historieskrivning, da blir påstanden den største løgn som er satt på prent siden skriftspråket ble til.»

Parallellen til vår opprørsbevegelse og dens leder er mer enn tydelige: Jeg er redd det vil gå mange, mange genera-

sjoner, før vår «folkekonge» og hans menn blir demaskert – til den spott og spe de fortjener.

Når den dagen kommer, er vi alle døde. – Vi kjemper en håpløs kamp mot vindmøllene med «Folk og Land» som lanser . . .

Arne Heiberg

Russerne – Herrefolket i Sovjet

«Russlands historie før Peter den Store er en eneste jammer – etter Peter en eneste forbrytelse . . .»

Ordene stammer fra en av de store russiske diktere på 1800-tallet – og kan stå som illustrasjon til Russlands krigerske ekspansjon: I løpet av bare 300 år, er det relativt beskjedne russiske folk blitt herskere over en uendelighet av fremmede folkeslag – og trengt frem over Uralfjellene til Stillehavet i øst, til Østersjøen og Europas hjerte i vest, Barentshavet i nord og Svartehavet i syd. bare en smal stripe Pakistan skiller dem fra det Indiske hav.

– Russerne; en folkegruppe på bare rundt 45 millioner, kamuflerer sitt gigantiske imperium under navnet «Sovjet-Unionen» – men «Moder Russland» er det besungne Hellege Land, russisk er imperiets offisielle språk, russiske tradisjoner og kultur forherliges. De i «Unionen» undervungne folkeslags egenart undertrykkes systematisk – bortsett fra propaganda-oppvisninger beregnet på en blåøyde omverden av diverse lokal «folklore» . . .

Typisk er politikken under «fedrelandskrigen» – den siste verdenskrig: Det var ikke russerne som forblødde i millioner utenfor Moskva, ved Stalingrad og ved de voldsomme offensiver mot vest som endte med Tysklands fall: De strie strømmer blod ble vesentlig avlevret av deres underkuete folk – georgiere, sibirer, mongoler og andre. – Russerne satt helst i stabene.

Man bør ha dette for øyet – at «Russland», russerne, ikke er identiske med Sovjet. Når man betrakter bolsjevik-kolos-

sen vil dermed endel fenomener bli lettere å forstå . . .

Russernes ekspansjonslyst er tydelig nok – også når det gjelder Skandinavia: Siden 1700-årene er mange planer klekket ut: Tilbudet til deres allierte Danmark om å «hjelp» ved å landsette en armé på 30 000 mann i Syd-Sverige, planen om å støtte danskene ved å gå inn i Nord-Norge og derfra trenge sydover . . . Tsar Alexanders erobring av Finland, Åland, – og hans landgang og herjinger på Sveriges østkyst, er hendelser som ikke ligger lengre tilbake enn 1800-årene. Likeså erklæringen om at østersjøen for fremtiden skulle bli «et russisk innlands-

hav». – Og at de jafset i seg Finlands nordkyst, og dermed ble Norges nabo, med et utmerket oppmarsjrområde mot vest – det er bare noen årtier siden . . .

Etter 300 år behersker russerne en femtedel av jordkloppen. Selv et overfladisk kjennskap til Russlands historie, burde være tilstrekkelig for dem som luller seg inn i troen på en «fredelig sameksistens». Skjebnen til russernes naboer taler et utvetydig språk. – Og kontinuiteten i den russiske appetitt på sin omverden, er imponerende konsekvent – uansett enevoldsherskernes titler: Storfyrst, tsar eller generalsekretær . . .

En liten historie om krigsforbrytere

– Det var en gang en stor engelsk passasjer-liner som het «Laconia». Hun befant seg i sør-Atlanteren den 12. september 1942, og ombord i 20 000-tonneren befant seg 2732 passasjerer og besetningsmedlemmer.

«Laconia» utgjorde et legitimt mål for den tyske U-156, under befal av kaptein Werner Hartenstein – ifølge internasjonal rett: Hun var bevæpnet, med to 12 cm-kanoner, seks 7,5 cm luftvernskanoner, seks 3,8 cm-kanoner, raketter, og fire Bofors-kanoner.

U-156 senket henne, i klart, rolig vær.

Kaptein Hartenstein så i periskopet hundrevis overlevende, i et farvann der han visste at haier og barracudas snart skulle gjøre ende på dem, og hørte fortvilede rop om hjelp.

Han brøt radiotausheten og sendte telegram til admiral Dönitz hovedkvarter. Dönitz lot ytterligere to ubåter; U-506 og U-507, sette kurs for stedet med ordre om å delta i redningsarbeidet, og begjærte dessuten hjelp av den italienske ubåt Cappellini. Han tillot også Hartenstein å sende en radio-rundmelding i klartekst om det inntrufne – som garanterte ethvert alliert fartøys sikkerhet som var villig til å bistå.

Så begynte U-156 å ta ombord skipbrudne, inntil ubåten var fylt til trengsel, og gjorde klar en rekke av «Laconias» livbåter for slep – ialt rundt 400 personer.

U-506 og U-507 ankom også og tok ombord så mange de hadde plass til.

De allierte hadde oppfattet

kaptein Hartensteins radio-meldinger: Noen timer senere fløy et amerikansk Liberator bombefly over ubåtene, forsvant – og vendte tilbake etter en halv time: U-156 med slepet av livbåter, førte Røde Korsflagget i tårnet – men amerikanerne bombet den fra 60 meters høyde, senket livbåtene og skadet ubåten. Liberatorbomberen brød seg hverken om Hartensteins radio- eller lyssignaler om at britiske overlevende fantes ombord.

Hartenstein måtte dykke, for reparasjon av ubåten. Hitler var rasende, som Dönitz: men U-506 og 507 fikk allikevel ordre om å fortsette redningen.

Den 17. september ble U-506 også angrepet, med 142 overlevende ombord, av en alliert flybåt, tre bomber eksploderte like ved henne og tvang ubåten til å dykke.

Under hele den tid som fulgte på «Laconia»s senkning opptrådte de tre tyske ubåtkapteinene meget human: De overlot sine kahytter til kvinnene og barna og gav dem eau-de-cologne og andre luksusartikler.

To britiske lasteskip befant seg i nærheten, men gjorde intet forsøk på å hjelpe.

– – – Med denne hendelsen var det slutt på den tyske ubåtflåtes redningsarbeide til sjøs.

Under Nürnberg-prosessen ble admiral Dönitz dømt til 10 års fengsel for «krigsforbrytelse». – Av dommere utnevnt av de seirende krigsforbrytere . . .

(Fra boken «Nuremberg», Airey Neave, London 1979)

Martin Bormann – Sovjet-agent?

General Reinhard Gehlen, sjef for den tyske underrettelses-tjeneste, «Fremde Heere Ost», påpeker i sine memoarer at en forreder nødvendigvis *måtte* finnes i det tyske toppsjiktet: Alt for meget, som svært få personer kjente til, lekket direkte til Moskva – etter hvert så mye at den nøkterne generalen utelukket årsaker som tilfeldigheter og Wehrmacht-offiserer – 20. juli-klikken inkludert.

Gehlen pekte forrederen ut: Martin Bormann. Hitlers sekretær og stedfortreder.

General Gehlen's påstand er stemplett som fantasifoster – men etter hvert som jeg har studert tilgjengelig litteratur, finner jeg stadig flere eiddommeligheter rundt personen Bormann. – I det følgende påpeker jeg de viktigste indisier jeg har snublet over – og ber leseren erindre at også *indisier* kan tjenestegjøre som beviser; om de blir mange nok:

INDISIUM 1:

Bormann ble etter Hess Førerenes nærmeste fortrolige og alter ego – i den grad at riksmarskalk Göring under Nürnberg-prosessen bekreftet, at en rekke ordres av vesentlig karakter ble både forfattet og utsendt av Bormann – i Hitlers navn, uten at Føreren ante det ringeste om mange av disse «Führer-befehl».

Samtlige i den nære krets om Hitler karakteriserte Bormann som «en lur rev», en «ond ånd» og en intrigant skuespiller av rang: Nyttige forutsetninger for den som spiller dobbeltroller . . .

INDISIUM 2:

Moskvas forbløffende kjennskap til tyske disposisjoner – både bak og foran de røde linjer.

Mest påfallende ble kanskje dette etter Stalingrad, da Hitler våren 1943 personlig utarbeidet planene for den nye tyske gigantoffensiven ved Kursk: Hitler var blitt mistenksom, og sørget for at bare få innvidde i den nære krets ble informert – RSHA/Gestapo var i alarmberedskap; ingen fikk vite mer enn den lille del som angikk vedkommendes rolle i den forestående offensiv – og bare et par titalls personer kjente helheten, og den påtenkte gjennombruddssektoren. – En sektor som i sin totale bredde var begrenset til noen få kilometer.

Alt tyskerne kunne skrape sammen av panser, artilleri og tropper fra de øvrige frontavsnitt, ble umerkelig trukket sammen til en styrke som hadde alle muligheter for å knuse Den Røde Hær til pinneved i en knipetangoperasjon. – Førerenes stikkord var overraskelse – på et avsnitt hvor bolsjevikene ikke kunne drømme om en tysk offensiv . . .

Og tross all denne toppsekretesse: Moskva medga etter krigen at de *i ukevis før offensiven kjente tyskernes planer i detalj*. Inkludert det smale tyske hovedstøts-området.

Inkludert det antall panser, kanoner, menn, som skulle forsere området. Inkludert dag og tid . . .

Disse opplysninger kom den røde armé i hende så tidlig, at bolsjevikene kunne gjøre som Wehrmacht: Løsgjøre alt disponibelt artilleri, panser og menn fra andre linjer: De røde rakk å minelegge det tenkte tyske gjennombruddsområdet på kryss og tvers, med panser- og personellminer. – De fikk til og med tid til å dra opp artilleri-koordinater i det «hemmelige» tyske gjennombruddsområdet, slik at nær sagt hver kvadratmeter ble dekket av granatild – og tid til å kontrollere det ved prøveskytning . . .

Offensiven ved Kursk ble krigshistoriens største materialslag. – *En eller annen av Hitlers mest betrodde menn*, sørget for at det ble et forhåndsdomt tysk nederlag. – Det var her – og ikke ved Stalingrad – Det Tredje Rikes skjebne ble beseglet.

INDISIUM 3:

Ingen av Hitlers nærmeste menn under Nürnberg-prosessen, og heller ingen andre senere – har påtatt seg «æren» for denne forrederibragden; selv om en slik erklæring ville frelst vedkommende fra såvel død som fengsel og bragt ham megen heder.

Tilbake står vel bare den forsvunne Bormann. «Reven.»

INDISIUM 4:

England mobiliserte allerede i 1940 såvel kvinner som menn i krigsinnsatsen – også i våpenfabrikkene. – Da krigslykken begynte å snu seg for Tyskland i 1943, ivret en rekke av Hitlers nærmeste for at Tyskerne skulle gjøre det samme:

Innføre den totale mobilisering – den såkalte «Totale krig».

Såvel Goebbels som Albert Speer forteller at denne totale mobilisering ble sabotert, i det lengste, av *en person*: Martin Bormann.

INDISIUM 5:

Den som har lest «The Bormann Letters», utgitt i London i 50-årene, vil vel ha vansker med å ta disse hans privatbrevtyringer alvorlig – hvis de er ekte: Her vrimler det av kvasi-ideologiske overspill – som få av oss kan ta høytidelig.

Betrakter man dem derimot som «alibi-brev» – forfattet med sikte på en mulig granskning av Sikkerhetspolitiet – da får sludderet en mening . . .

INDISIUM 6:

Rikskanselliets bunker, Berlin 1945: Hitler begikk selvmord, 30. april. Han var klar over at krigen var tapt – men i måneder hadde han planlagt krigens fortsettelse, etter nederlaget: Wehrwolf, «Varulv-organisasjonen», skulle fortsette den med geriljaangrep.

Den som tror Wehrwolf «døde bort av seg selv», tar storlig feil: Dagen etter at den mann, som Bormann hadde sverget ubrytelig troskapsed til, var død, var Axmann med fler vitne til at Martin Bormann i Kanselliets hage gav SS-offiserer, i sin egenskap av Førerenes stedfortreder – *ordre om at Wehrwolf skulle oppløses*.

Her trer Bormann frem som kvalifisert forreder.

INDISIUM 7:

Bormanns lik ble aldri funnet. Spekulasjonene dreide seg gjerne om at han kom seg unna til Syd-Amerika. – *Men: En av de rapporter «nazijegeren» Wiesenthal mottok, lød: Bormann er sett i Moskva . . .*

Der finnes atskillig mer, som antyder at den tro tjener Martin Bormann var en Judas. – Alt er naturligvis spekulasjoner, uten egentlig bevisverdi – men det er puslespillbiter, som passer til den nøkterne etterretningssjef Gehlen's bilde: Bormann var en plassert Moskva-agent. – Dolken i det nasjonalsosialistiske Tysklands underliv.

Lever han fremdeles, fyller han 86 år i år – kan hende nytende sitt otium et sted i Sovjet-paradiset?

Fra øst vil man aldri få noe bidrag til gåtens løsning – *hvis* han var de rødes mann: Deres versjon av Den annen Verdenskrig er bygget på myten om at *Sovjet-soldaten* vant den; ikke engang amerikanerne og engelskmennene levnes

JØDENE OG WALDHEIMSÅKEN

Denne gang kom jødene til kort i sin heksejakt på «krigsforbrytere».

Alle forsøk på å få Kurt Waldheim stilt for sin spesielle folkedomstol mislyktes.

Medlidenhetens følelsesbølge, som de i over 40 år har ridd på, er borte, og over hele verden åpnes folks øyne for jødernes splitt, hersk og hev.

Selv norske, projødiske aviser begynner nå å fatte at jødene ikke lenger må tillates å dømme anstendige mennesker for krigsforbrytelser, utelukkende på grunn av deres tjenester i en tysk officersuniform.

Gamle, ærverdige «Morgenbladet» er også opptatt av Waldheim-saken, og den 26. juni skriver Smith Hempstone bl.a.:

«Hvis han hadde vært enten rødglødende nazist eller en partisandrepene tiger, ville en soldat som var blitt såret på Østfronten, ha vært forfremmet til noe langt mer enn premierløytnant etter seks år i aktiv tjeneste. Dessuten ble ikke de store kanoner innen Wehrmacht brukt særlig ofte som liaison-offiserer overfor de italienske styrkene heller.

Likevel insisterer Israels viseutenriksminister Roni Milo fortsatt på at valget av Waldheim «er som et mareritt for enhver jøde og enhver israeler». Israelerne snakker om ikke å sende noen ny ambassadør til Wien etter at den nåværende skal gå av i juli, slik at ingen jødisk diplomat skal måtte presentere sine akkreditiver for Waldheim.

Hvem spiller skuespill for hvem?

De anstendige

I en veloppdragen, moralsk verden ville britene ha kalt hjem sin ambassadør i Israel da veteranterroristen Menahem Begin ble valgt til statsminister. Enhver anstendig nasjon i en slik verden ville ha opphevet sin diplomatiske anerkjennelse av Sovjetunionen da tid-

noen som helst ære i denne forbindelse. – Å gi hederen til en *tysker*, ville bety å slå bena under en av de livsløgnere den herskende klasse bygger på . . .

6. mai 1986

Arne Heiberg

ligere KGB-sjef Jurij Andropov, en mann som hadde ansvaret for tortureringen av og drapene på tusenvis av mennesker, ble dette landets president.

Ville en veloppdragen ambassadør ha bukket for Kame-rat Mao, som myrdet millioner av mennesker? Ville en stolt mann ha trykket Syrias Hafiz Assad i hånden, mesterterroristen både hjemme og i utlandet? Ville noen prinsippfast person gumle brønnskarse-smørbrød i selskap med mennesker som Idi Amin, Sekou Toure eller oberst Mengistu?

Verdens gangstere

Sannheten er at nesten halvparten av klodens nasjoner ledes av gangstere – deres portretter hører hjemme på tavlen over efterlyste banditter på verdens postkontorer. Waldheim har kanskje gjort seg skyldig i forstillelse, tilsløring av faktiske opplysninger og egennyttig opportunisme, og han er kanskje en tilbakeholden og gretten karrierejeger; men han spiller ganske enkelt ikke i samme divisjon som de offisielle *mafioso* som har kontroll over mesteparten av denne ulykkelige kloden.

Derav følger noen flere, interessante spørsmål.

Hvorfor tar israelerne, som kjenner den virkelige Mengele når de ser en, og som må ha en saksmappe så tykk som en vektløfters lår om Waldheim, opp dette spørsmålet nå og ikke i 1972, da østerrikeren ble valgt til FN's generalsekretær? Hvorfor støtter sovjetrusserne, som må ha fått vite alt om Waldheims fortid av jugoslavene, ham så kraftig?

De visste det

Det mest sannsynlige svaret på begge spørsmålene er ett og det samme: Begge parter visste at Waldheim, selv om han ikke var noen krigsforbryter, ville være sårbar for politisk utpressing fordi han ikke hadde vært fullstendig oppriktig om sin militære tjeneste under krigen: begge parter tenkte de kunne bruke sin viden til egen fordel i løpet av det tiåret da Waldheim satt som verdensorganisasjonens generalsekretær.

Vi ville måtte analysere hver eneste handling Waldheim foretok i perioden 1972–1982 for å finne ut hvorvidt

(Forts. side 14)

Waldheim-saken . . .

(Forts. fra s. 13)

generalsekretæren begunstiget Sovjetunionen på Israels bekostning.

Men i det store og hele virker det som om Sovjetunionen hadde størst fordel av ham – og kanskje er det derfor Moskva fremdeles støtter ham.

Hvorfor akkurat nå?

Det er uklart hvorfor israelerne (og de jødiske organisasjonene i USA) valgte nettopp dette øyeblikket, nå da den 67 år gamle østerrikeren nærmer seg slutten av sin karriere og stilte som kandidat for et embete som stort sett er av rent seremoniell art, til å blåse i alle fløyter for å pipe ut Waldheim. det kunne kanskje være for å avlede de amerikanske medienes interesse fra spionsaken mot Pollard, som har kjølt ned forholdet mellom USA og Israel.

Uansett: Hvis ikke israelerne og Den jødiske verdenskongress kan grave opp noe mer opphissende enn den kroatiske dukkerepublikkens tildeling av en Zwonimir-medalje til Waldheim (feltpresten i tyskernes Hæravdeling E fikk også en slik medalje), gjør de klokt i å glemme hele saken – om ikke annet, så fordi Østerrike har utgjort porten til friheten for tusenvis av russiske jøder.

Lite skadelig

Å dømme etter Waldheims bedrifter som en likegyldig soldat og som en internasjonal funksjonær av den typen det går 13 på dusinet av, virker det lite sannsynlig at han kommer til å gjøre noen særlig skade ved å kysse spebarn og klippe over silkesnorer i Østerrike. Hvis folk med følsomme maver kan bryte brødet med Menahem Begin og Hafiz Assad, tåler de nok Kurt Waldheim også.

Nei, overlat ham til Himmlen, og la oss valse videre.

AV

PLASSGRUNNER

må vi forbeholde oss retten til å forkorte innkomne manuskripter. Oftest gir vi innsenderen varsel om dette, men like før vi må levere manuskripter til setting, kan det bli for liten tid til det.

Subjektiv eller objektiv tolking?

Ope brev til prof. Magne Skodvin

Som overskrifta i Dykkar ytring i Dag og Tid nr. 20/86 viser, «Kapitulasjon» 1940», hevdar De at den norske hæren ikkje hadde kapitulert. Tvertimot, skriv de, viser eit skriv frå Forsvarsdepartementet frå 7. juni at «Hæren og Marinen (fortsetter den pågående krig) på andre fronter». Dermed drar De den konklusjon at «det er motstanden» her i Nord-Norge som skal stansa og «den pågående krig» held fram «på andre fronter».

De lar altså til å meine at skrevet frå departementet er ei regjeringerklæring, men la så det vera, for ei regjering som veljer å gå i eksil, må pent finne seg i å måtte skrive med påhalden penn.

I den originale kapitulasjonsavtalen er brukt uttrykket

«die gesamten norwegischen Streitkräfte». Dette tolkar De som «ei uvanlig og udefinert formulering». – Når De hevdar at tyskarane – det er jo den tyske teksten som gjeld – skulle meine at kapitulasjonsavtalen berre skulle gjelde for «dei samla nordnorske stridskreftene», er dette etter mitt skjønn ei så uvanlig tolking av ein kapitulasjonsavtale at eg må sjå det i samanheng med at De har sagt Dykk glad for å ha politisk teieplikt (Dagbl. 1/4 1980).

I artikkelen «Advokatjus, folkejus og folkerett» har eg m.a. vist til ei bok av Frede Castberg, «Folkerett», som kom i 1937, to år før krigen brøt ut. – Etter at dei allierte hadde søkt om gjennomgang over Narvik og britene hadde

borda «Altmark» i Jøssingfjorden – med den norske marinen som fadderskap – hadde altså nøytralitetskrenkerens motpart legal rett til å ta kampen opp på den nøytrale stats eige territorium. Når okkupasjonen altså var ei legal forsvarshandling, måtte ikkje då okkupanten også ha legal rett til å forsvare seg og sitt under okkupasjonen?

Sabotasjer er jo heilt opp til i dag blitt kalla illegale handlingar, dvs. brotsverk mot samfunnet, for også krigshandlingar er ein del av vårt samfunn, med sine internasjonale lover.

De, som no i førti år har dosert over emnet tysk okkupasjon og dessutan har vore hovudredaktør for dokumentarbøker som «Norge i krig»,

dvs. norsk okkupasjonshistorie, korfor har De unngått å tolke Frede Castbergs utsagn i «Folkerett» (s. 217), når de elles så gjerne vil tolke skrifter som kapitulasjonsavtalen 10. juni 1940?

Eg vil ikkje forsvara brenninga av Tælavåg, er likevel så djerv å stille Dykk dette spørsmålet: Dersom vi enno ein gong skulle påføre oss ein okkupasjon, skal då dei sivile som skaut to tyske offiserar i Tælavåg, vera eit mønster til etterfølging? Når eg finn grunn for å nemne dette, er det fordi historikarane våre så gjerne skriv om tragedien Tælavåg, men viser seg å ha lett for å gløyme årsaka til denne tragedien.

7078 Saupstad, 19/5-86
Olav Steinøygard

SVEIN BLINDHEIM:

Kapitulasjon er kapitulasjon

Målbladet DAG OG TID vil vi gjerne rose.

Det er høgt under taket i redaksjonen, som også gir plass for ytringer som andre aviser sensurerer bort. I vårmånedene fant vi en meget interessant debatt i bladet, mellom major Svein Blindheim (den namngjetne Linge-karen) og professor Magne Skodvin. DAG OG TID's ekspedisjon kan sikkert skaffe deg de aktuelle numre, men vi kan ikke motstå fristelsen å gjengi hva Svein Blindheim skrev i bladet den 29. mai: (DAG OG TID nr. 22 1986)

11. november 1918 blei første verdskrigen avslutta med våpenkvilda i den mest berømte av alle jernbanevogner i Compiègne-skogen i Frankrike. I røynda kapitulerte Tyskland. Etter kvart oppstod dolkestøtlegenden om at Tyskland eigentleg ikkje tapte krigen. 22. juni 1940 let Hitler den same jernbanevogna hente fram att for å audmjuke franskmennene når dei under-

teikna kapitulasjonsdokumenta. Som vår norske øvstkommanderande i 1940 Otto Ruge skriv i «Krigens dagbok» var Frankrike «i og med sin kapitulasjon nøytralt og ute av krigen».

10. juni 1940 underteikna oberstløytnans Roscher Nielsen i general Ruge's norske overkommado det norske kapitulasjonsdokumentet sammen med oberst Buschenhagen på vegne av den tyske overkommando. I ettertid har vår norske dolkestøytlegende hatt større gjennomslagskraft i norske kringar av menneske med makt. Grunnane til det er mange, m.a. det at Norge var ei ørlita usjølvstendig brikke i krigen mellom hovudmotstandarane, som gjekk vidare, og at krigen frå og med sommaren 1941 utvikla seg til ein verdskrig med heilt anna sluttresultat enn det alle venta då Norge skreiv under kapitulasjonspira.

Vår norske kapitulasjon 10. juni 1940 var ikkje ein kapitulasjon av 6. divisjon og øvrige styrkar i Nord-Norge, men

var, som nemnt, slutta mellom overkommando i dei to rika, Norge og Tyskland, og omfatta heile vår norske krigsmakt på norsk territorium. Når det blir hevda at krigen gjekk vidare, då kan dette synet berre gjelde eksil-nordmenn som meg sjølv, nokre små krigsfarty o.l. under britisk kontroll som den norske krigsleiinga under general Ruge ikkje kunne binde med sin kapitulasjon. Men den største ressursen utanfor det norske rikets kontroll 10. juni 1940, dei fem tusen internerte soldatane i Sverige, blei i praksis omfatta av kapitulasjonen. Vi blei nemlig, anten vi ville det eller ikkje, sende tilbake til Norge. Det ville ha vore brot på folkeretten dersom Norge framleis var i krig.

Utsendingen frå den norske overkommandoen i Trondheim 10. juni, Roscher Nielsen, skreiv då også under officersaresordet om ikkje å bære våpen meir i krigen mellom Tyskland og Storbritannia. Æresordet hans var kanskje grunnen til at det ikkje blei han, Roscher Nielsen, men

major Hansteen som i 1942 blei norsk forsvarssjef i ute-Norge, no då vona om at ute-Norge likevel skulle hamne på parti med sigerherrane materialiserte seg.

Major Hansteen hadde nemlig aldri skrive under noko papir om ikkje å kjempe mot Tyskland etter 10. juni avdi han som militæratlasche i Finland ikkje hadde vore med i krigen i det heile. Roscher Nielsen blei heller aldri stilt for norsk rett etter krigen for underskrifta si om ikkje å slåst vidare, ei ulovleg handling om det var så at krigen verkeleg gjekk vidare. Heller ikkje Ruge som bad offiserane om å skrive under.

Frankrike var altså ute av krigen i og med kapitulasjonen 22. juni 1940. Regjeringsmedlem og brigadegeneral de Gaulle ville slåst vidare – som ute-Norge med tid og stunder, særleg etter at den lokale vest-europeiske krigen blei utvida dramatisk 22. juni og 7. desember 1941. Det som hadde skjedd før var for peanøtter å

(Forts. side 15)

Tanker omkring en 17. mai

Av D. Aall

Det er så stille i stuen. Jeg sitter alene denne 17de mai og minnes. Været har vært så fint og solen har skint på de glade barneansikter i barnetoget som jeg har sittet og sett på gjennom TV. Som liten gikk man der selv i all slags vær, så ble det barna og til slutt barnebarna. men hvor er det blitt av de kjære gamle fedrelands-sangene fra alle de glade barnestrupene. Det syntes som om tiden stod stille, men så husket jeg på en ting: For oss er og blir den dagen en dobbelt festdag, fordi 17. mai 1933 ble Nasjonal Samling stiftet. Egentlig først imot Quisling's ønske etter hendelsene i Bonddepartiets regjering. Jeg vet ikke.

«Stifte noe nytt parti, det finnes nok av partier,» sa han. Men så overtalte hans venner ham.

Vi var ikke mange dengang, og meget få kvinner, – men hvor begeistret vi var og sterke i troen på vårt kall, naive ville mange si! Selv var jeg i 30-års alderen, hustru og mor til to sønner.

Det er så rolig og fredelig denne 17. mai-dagen 1986, ikke engang hører vi bråk gjennom TV fra Stortinget. Ellers har jeg for vane, når det går aller hardest for seg der, å titte på det som synes av maleriet i bakgrunnen; møtet med mennene i eidsvollsforsamlingen i 1814, hvor ordene lød: «Enig og tro til Dovre faller!» Kanskje det kommer nok en gang i Norges historie en så alvorlig situasjon at disse ord kan gjelde på ny.

Men for å gå videre. I dag sitter Vestmaktene sammen med Tyskland og Japan og forhandler fredelig med hverandre om fremtiden, nettopp i det land hvor den første atom-bombe ble sluppet over Hiroshima. – Ja, menneskehetens historie er alltid under forvandling! Et minne fra 2. verdenskrig dukker plutselig opp i meg: Da Churchill og Roosevelt var på vei til Jalta-møtet for å treffe sin store allierte i Øst, stanset de på veien i Kairo i Egypt. Sammen med dem var fru Chang Kai Chek, hustru til Kina's berømte nasjonale før-

rer. Men da herrerne ville ha henne med seg videre til møtet i Jalta, sa hun nei. «Jeg vil ikke ta Stalin i hånden, den mannen som sender opprørsgeneraler inn i min manns hær.» – Og tankene går videre i denne sinnssyke verden! Den svenske konge erklærte i sin tid Frankrike krig fordi han var hellig overbevist om at Napoleon var dyret i Åpenbaringen, og nu hviler for lengst den franske keiser på sin hedersplass i Invalidedomen i Paris.

Som vi vel alle husker fra vår historie var også den grusomme keiser Nero i Roma beskyldt for å være Anarkist. Men det holdt altså heller ikke stikk tross alt.

Toppen på det hele synes jeg var noe som hendte under okkupasjonen her hjemme. Det viste seg nemlig at folk hadde vært ute i by og bygd for å skremme vettet av hustruer og mødre til menn og barn som var medlemmer av Nasjonal Samling. De fortalte dem at våre symboler på flagg, og NS-merket var «dyrets merke». Utrolig, men sant! Dette fikk vi heldigvis fort motsagt og fortalt sannheten. Når man tenker på at nettopp disse representerte solen og lysets krefter, – vårt vakre, gamle norske flagg i rødt med gult kors var jo ikke bare solkors, men vår helgenkonge, Hellige Olav's kors, brukt selv i slaget på Stiklestad. Og hvor ofte hadde vi ikke nettopp dette flagg på våre møter og stævner ved siden av det vanlige flagget i rødt, hvitt og blått.

Lar det seg gjøre å samle et folk?

Keiser Karl den 5. strebet i sin tid med å samle mange forskjellige nasjoner til ett rike, men det lyktes ham ikke. Det fortelles da at han i sin tid kom med følgende uttalelse: «Hvordan har jeg kunnet tro at det var mulig å samle så mange folk til ett rike, når jeg ikke en gang har klart å få to ur til å gå likt!»

Ja, kjære venner, jeg hilser dere alle fra denne 17. mai, med den gamle historiske hilsen: Heil og sæ! Ja, den åpne hånds hilsen og slutter med følgende vakre vârdikt:

Kapitulasjon er kapitulasjon . . .

(Forts. fra s. 14)

rekne, og basert på frivilligskap.

10. juni 1940 var Norge meir definitivt ut av krigen enn t.d. Frankrike ei veke seinare. Krigen med våpen var utkjempa og avgjort *alt dagen før, 9. juni, då del-våpenstillstanden* mellom 6. divisjon blei underdeikna av oberstløytnant Wrede Holm frå norsk side og general Dietl som lokal tysk sjef, på Spionkop ved Narvik.

At håpet levde vidare hos mange, er ei anna sak. I dette håpet om å slåst vidare mot tyskarane drog eg seinare til Storbritannia og melde meg frivillig. Men *eg var aldri i tvil: Norge hadde kapitulert!* Å leggje ned våpna og å levere inn kvar smitt og smule militært krigsmateriell og utstyr til siste patron i heile riket, *vil og kort sagt seie at Norge hadde kapitulert og var ute av krigen. All verdas aparte bortforklaringsfreistnader og svartekunst kan ikkje endre på realitetane i 1940.*

Likevel og samstundes, sjølv om Norge altså ikkje sjølv var i krig med Tyskland, så var det like tindrande klårt at for nordmenn flest i sitt hjarte var Tyskland framleis fianden, Storbritannia – eller England som vi gjerne sa – var vår ven og allierte. Men altså ikkje *fiende statsrettsleg etter 10. juni 1940, og ikkje folkerettsleg.* Våpna hadde avgjort den sak, vi hadde gitt oss slik krigens lov er. At *det utrulege* hende, når vi tenkjer oss tilbake til situasjonen slik han var i 1940 og 1941, at Tyskland

tapte krigen, og sigerherrane kunne diktere sluttvilkåra, endrar ikkje ein tøddel på hendingane i Norge 1940.

Det er uomtvista folkerett at ein avtale som den Roscher Nielsen og Buschenhagen underskreiv 10. juni 1940, og som omfattar eit lands samla stridskrefter, skaper ein rettsstilling mellom partane med verknad for vedkommande stats heile territorium og folk. Frå eit klassisk folkerettsverk siterer eg: «A general armistice is a cessation of hostilities which, in contradiction to suspension of arms . . . is agreed upon between belligerents for the whole of their forces and the whole region of war.» Det var dette som skjedde gjennom Trondheimsavtalen 10. juni, etter at 6. divisjon, som den siste kjempande gruppe, hadde gitt seg gjennom avtalen ved Narvik. Slik blei og hendingane i Norge sommaren 1940 oppfatta internasjonalt. Då spelar det mindre rolle at nordmenn, rett nok med stor påverkningskraft utover i eit overveldande norsk fleirtal som ikkje veit anna, krampaktig held fast ved gamle fordommar, og at alle som var NS laut *betala dyrt* av di Norge «framleis var i krig med Tyskland».

I same kategori lyt vi og plassere Andenæs' bortforklaringsfreistnad når han seier at London-regjeringa «som har det endelege svaret for krig og fred, inngikk ingen avtale om fred (med Tyskland), og at «Norge var derfor fortsatt i krig». Fred! *Kven snakkar om fred?*

Nygaardsvold-regjeringa hadde altså gitt forsvarssjef Ruge klar instruks om å innleie forhandlingar om kapitulasjon. Det er almen godtatt folkerett, som også Norge har ratifisert og som dermed går føre norsk lov, at ein avtale om kapitulasjon som er inngått av ein stats øvstkommanderande er bindande for statens politiske og konstitusjonelle styresmakter.

Norge kapitulerte altså. Men, som det og heiter i regjeringspapira frå 7. juni «flytter (regjeringa) over til et alliert land for derfra å opprettholde den lovlige regjeringsmakt i Norge. Vi mener at en flytting vil være av den største betydning for . . . ». Slik gjekk det og, Nygaardsvold-regjeringa kom tilbake etter Tysklands kapitulasjon.

Men det vil altså ikkje seie at Norge hadde vore krigførande statsrettsleg og folkerettsleg sett sidan 10. juni 1940!

Det er vidare sikker folkerett at ein avtale inngått slik av kompetent styremakt ikkje berre gjer slutt på krigshandlingane, men også fører med seg vidtgående politiske, statsrettslege og strafferettslege endringar. Det er mange eksempel å vise til i so måte, men eg skal ikkje trøyte med det.

General Buschenhagen, som underskreiv Trondheimsavtalen for Tyskland 10. juni, stemplar påstandene om at Norge ikkje kapitulerte som det det er, tullprat. Om Roscher Nielsen, som underskreiv for Ruge i Trondheim, og som etter krigen hevda at Norge ikkje kapitulerte, seier den svenske øvstkommanderande 1940–1945 *general Thörnell* at ein generalstabsoffiser som ikkje veit skilnaden på våpenstillstand og kapitulasjon ligg på eit kunnskapsnivå som er under nivået til ein krigsskulekadett.

Avtalen oppfylte da også til overmål alle naudsynte vilkår for at Norge effektivt ikkje kunne føre krig. Men, som London-regjeringa skreiv til Stortingets presidentskap 17. juli 1940 i samband med riksrådsforhandlingane: « . . . ingen kan være i tvil om at så lenge det råder krig mellom Storbritannia og Tyskland, så forblir Norge krigsområde». Det er verkelegheita i eit nøtteskal. Ingen nektar då heller for at Norge var krigsområde mellom Tyskland og Storbritannia. Men for staten Norge slutta krigen 10. juni 1940.

Etter mai 1945 hadde Det Norske Arbeiderparti og London-regjeringa nok med «rettsoppgjeret» og med *kvitvasking av seg sjølv*, og gjekk stilt i dørene. Samstundes kunne Høgre, offiserskorpset og byråkratiet elles, i fred og ro lose Norge inn i NATO, også gjennom bruk av løgn, selektivitet og skeivframstilling i argumentasjonen.

For nye slekter er Trondheimsavtalen i 1940 knapt meir interessant enn kongane i dansketida. Dei vil nok gjerne høyre om krigen i 1940 og frå okkupasjonstida, men då helst å la «Look to Norway», Max Manus, tungvatnsaksjonane, osv. osv. i beste ukebladstil, gjerne dikt og fant å la Peer Gynt.

Kanskje er det ikkje *anna å vente heller når ein tek omsyn til skeivframstillingar sjølv i historieverk.*

Bebudelse

Den jord som sov bak is og snø har følt det vårens under skje som solens fakkell tender.

La komme sludd og hagl og storm jeg føler våren har tatt form i livets skaperhender!

Den første vårdag mild og linn, har tendt en funke i mitt sinn, det går igjen mot sommer! Du varmer alt, du gyldne sol, og himlen blåner, en fiol . . . En vårlig luftning kommer.

De bladløse, de nakne trær har følt: befrielsen er nær! – kjenn, solens øye gløder! Det spirer i den bratte li, de hårde tider er forbi og jordens hjerte føder.

FOLK OG LAND

Et mørkt kapitel i britisk historie

Tenk deg at du bor f.eks. på Stord, og Willoch tilbyr deg en gratistur til København for å handle. Du sier gledestrålende ja, og drar avsted. Etter at handlingen er overstått, drar du ut til kaien, i glad forventning om å komme hjem og fortelle venner og kjente om dine opplevelser. Men på bryggen møter du den norske ambassadøren i Danmark, som vennlig, men bestemt forteller at dessverre, det går ikke flere båter til Norge.

Slik innleder magasinet Folkevevt i sitt siste nummer historien om ilois-folket i Det indiske hav. Willoch ville ikke finne på noe slikt, forsikrer Folkevevt, men skriver at det nettopp er slik metode britiske myndigheter brukte for å kvitte seg med flere tusen av sine egne borgere på Chagos-øyene for ca. 15 år siden. Dette ble gjort for å rydde vei for den amerikanske basen på øya Diego Garcia. Massekidnappingen av ilois-folket på Chagos-øyene i Det indiske hav er et mørkt og lite kjent kapittel i britisk historie, skriver Folkevevt.

Mange av ilois-folket lever i dag i slummen i hovedstaden på Mauritius. Men en av dem,

fiskeren Jhingoor Baptiste, kom til Norge ved en tilfeldighet i 1984. – Det er vanskelig å få folk til å tro at en sivilisert nasjon som Storbritannia har gjennomført en slik slavehandel i moderne tid, sier han til Folkevevt.

Nå krever ilois-folket å få sitt land tilbake. – Jeg vil kjempe for at saken blir reist for den internasjonale domstolen i Haag, sier Jhingoor Baptiste til Folkevevt.

Aftenposten 14/1-86

«Et mørkt kapittel i britisk historie» skriver Aftenposten 14.1. 1986, og sakser bladet FOLKEVEVT. Det er engelske grusomheter av nyere dato, mot egne borgere utenom Øyriket som beskrives. Les selv, ja! Gamle «kunster» er ikke lette å legge av. For maktens og pengenes skyld fordriver man gjerne minoriteter ute i Det indiske hav vekk fra sine hjem, og rett ut i elendigheten. Det snakkes om regelrett kidnapping og slavehandel – i moderne tid!

Det ble i sin tid påstått at engelskmennene var våre allierte . . . og Norge i det gode selskap.

Marius

Greenpeace . . .

(Forts. fra s. 7)

Men finansgruppene konkurrerer også innbyrdes om å bli de absolutte verdensherkere. Det gjelder da å innnevne de andres råstoffgrunnlag og produksjonsapparat og å utvide sitt eget. Dette kan de få til ved å få i stand opprør og borgerkrig i områder hvor konkurrentene eier mye av fabrikkene og konsesjonene. Fabrikkene kan da ødelegges og konsesjonene bli overtatt av dem som har finansierte seierherrene (hvilket vil si de tilsynelatende seierherrene, politikerne). Slik virksomhet ligger bak uroen i Syd-Afrika og Mellom-Amerika.

Organisasjonen Greenpeace representerer en art krigføring mot konkurrenter hvor man ikke fører krigshandlinger

lenger enn til det propagandistiske plan. Denne pengemessig velutstyrte organisasjonen sier å stå Rockefeller-gruppen nær, og denne gruppe ser en sterk fransk atommakt som en støtte for konkurrenter på det europeiske kontinent. Derfor kom aksjonen mot de franske atomprøver i Stillehavet. Når Greenpeace – og massemediene – agiterer mot selfangst og hvalfangst, er siktemålet å innsnevre andres råstoffgrunnlag og først og fremst gjennom å store hvalbestander desimerer fiskens næringsgrunnlag mens selen eter opp den gjenblivende fisken. Slik blir alle mer avhengige av de Nord-Amerikanske kornmarker som overføres fra bondebefolkningen til storkonserner gjennom konkursene.

Olav Hoaaas i «Vesteråls Avis» 3/7-86

Præsident Reagan's krig?

CLAUS I DAG:

Dagspressen, Radio og – naturligvis – ikke minst TV søker at fremstille krigshandlingene i Nicaragua som «Reagan's private krig».

Intet kunne være mindre sandt:

Da Sandinisterne i juli 1979 styrte det forhadte Somoza-regime, var der megen begejstring i USA, som lenge hadde vært ked af denne regering, som var en torn i kødet på de frihedsselskende amerikanere.

Her så man for første gang en revolution uden kommunisme, ja – så at si en «kristen revolution».

Digterpræsten Ernesto Cardenal blev udnævnt til udenrigsminister og syntes at borge for menneskerettighedernes overholdelse.

Daværende præsident Jimmy Carter konstaterede (iflg. TIME), at her kunne man ikke beskyldte Cuba for at stå bag, – næh, det var en revolution udsprunget af et folkeligt ønske.

Også her i nord var begejstringen stor. Nu fik Nicaragua endelig en chance til at blive paradiset på jorden.

Skarer af unge, entusiastiske hjælpere tog på pilgrimsreise for at hjælpe landet med genopbygningen efter de mange års misregime.

Det gør de forresten stadig – omend forholdene i mellemtiden har ændret sig radikalt.

Kun få måneder senere viste de første mørke skyer sig.

Demokraterne Alfonso Robele og Violetta Chamorro (hvis mand var blevet myrdet af Somoza-styret) blev utstødt af regeringen, da de protesterede imod den førte politik.

Trods Højesterets forbud oprettede Sandinisterne «Folkedomstole», der ingenlunde holdt sig til forfølgelse af Samoza-folk, men i stadig stigende grad rettede interessen mod mennesker, der var kritiske overfor det nye styre.

Allerede i 1981 havde der dannet sig en betydelig opposition – ledet af den legendariske Commandante Cero, der havde vundet megen hæder i kampen mod Somoza.

Stadig flere beretninger siver ud af landet – brud på menneskerettighederne hører til dagens orden. Der tales om tortur i de fleste fængsler og folk forsvinder.

Som under Somoza.

Formanden for Menneskerettighedskommissionen, José Esteban Gonzales, der allerede havde været forfulgt og fængslet under Somoza, blev afskediget fra sit embede, dømt ved en hemmelig domstol og kom i fængsel.

Beklageligvis støder oplysninger af denne art på en mur af ligegyldighed. De er imod den officielle holdning til Nicaragua.

Sluttelig blev offentlighedens pres i USA, England, Frankrig og Forbundsrepublikken Tyskland for stort til at blive ignoreret.

To tyske, venstreorienterede journalister vendte tilbage fra Nicaragua og fortalte i det tyske fjernsyn om deres oplevelser – bl.a. meget udførligt om mordene på de 15 000 Moskito indianerne, påstande der øjeblikkeligt blev tilbagevist af den nicaraguanske regering.

Men der var vakt en interesse, og den tyske socialdemokratiske professor Martin Krieler rejste til Nicaragua for at undersøge sagen.

Ved sin hjemkomst berkræftede han rystet kritikken: Menneskerettighederne blev ikke overholdt, der er streng censur af presse, radio og TV, stærk økonomisk nedgang som følge af korrupsion, tvangsmilitarisering af ungdommen, stærk marxistisk indoktrinering og et system med «husvagner» som melder afvigere til myndighederne, der meldes om forfølgelse af kirken og præsterne, fængsling af pårørende til folk, som er imod regimet, vilkårlige anholdelser og m. a.

Martin Krieler's partifælle, Hans Jürgen Wischenewski, kom ligeledes tilbage fra et besøg i Nicaragua og udtalte til den vesttyske presse: Der fin-

des desværre ingen tegn på, at Nicaragua bevæger sig i retning mod demokrati.

Alligevel ynder den socialistiske presse at fremstille præsident Reagan's støtte til frihedskæmperne – de såkaldte «Contras» – som en umoralisk handling og den stadig tiltagende borgerkrig som iscenesat af CIA.

Sådan er det ikke!

Der er tale om en borgerkrig mellem frihedsselskende mennesker og deres undertrykkere – Daniel Ortega's styre, der især støttes af Sovjetunionen og dens vasaller.

Medens cubanerne ikke deltog i den oprindelige revolution, så gør de det nu så meget desto mere.

Der er et ukendt tusindtal af «militære rådgivere» og Sovjetunionen leverer store mængder af våben – langt flere end der er behov for til landets forsvar.

Naboerne i nord og syd – henholdsvis Honduras og Costa Rica – er stærkt bekymrede for, at hele deres region skal ende som en sovjetisk bastion. Som Cuba.

Som betaling vor våbenhjælpen og de cubanske lejesoldater forlanger Sovjetunionen militære baser i Nicaragua – og det er vel ikke mærkligt, at dette vækker uro i USA.

Den gamle brandstifter-filosof Karl Marx citerede i sin tid Hegel og sagde: Hvad der er fornuftigt er virkeligt og godt!

Hvad der er «fornuftigt» bestemmer – indtil videre Daniel Ortega og hans styre.

Folket har imidlertid en anden opfattelse af fornuft. Derfor støtter de contra'erne med mad og skjulesteder. Bønderne klager over, at fornuften, at de skal levere deres produktion til regeringen og kun får lov at beholde lidt selv – så kommer de sandinistiske soldater og forlanger mad, som de betaler med ugyldige papirsedler.

Claus

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Mandag kl. 17–20, tirsdag kl. 11–14, onsdag kl. 17–20.

Postadresse: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.

Kontoradresse: ENERHAUGSPLASSEN 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.